NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2599 MỖI SỐ 0$02 NGÀY THỨ HAI 16 và THỨ BA 17 NOVEMBRE 1925

RECUEIL DE LA PRESSE INDOCHINOISE ET ETRANGERE EN EXTRÊME-ORIENT

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL SINGAPORE VOL 434

HANOI

	Trois mois	Six mois	Un an
Một năm	6$00	6$90	6$30
Các làng xã			
Các công sở			
Sáu tháng	3$00	3$50	3$25
Ba tháng	1$75	2$00	1$65
Một tháng	0$75	0$80	0$55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. B. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
4e page Par contrat annuel •
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Nhắn-nhủ những người có chí học thêm

Nói đến sự học ở xứ ta bây giờ thì ai cũng nói rằng : phải theo trường trung học Pháp, lấy được cái bằng tú-tài Tây, rồi sang học ở các trường học lớn bên Pháp độ năm bảy năm mới trở nên một nhà bác-sĩ cao tài rộng học được, không thì cũng phải chen cạnh làm sao cho lấy được cái bằng cao đẳng tiểu-học Pháp-Việt, cái bằng tú-tài bản-xứ rồi, vào học trong trường Cao-đẳng Đông-pháp ba bốn năm nữa mới gọi là có được cái trình-độ học-vấn khi cao cao. Trường trung-học Pháp thì học phí tự hai đồng lên cho đến mười đồng một tháng, cả tiền ăn tiền ở, tiền giấy bút sách vở, tiền quần áo giầy tất mỗi tháng ít ra cũng phải mất trên dưới bốn chục đồng, ấy là chưa kể đến lúc sang học ở các trường bên Tây thì mỗi tháng phải mất đến một nghìn quan là bà tiện nữa, phi những nhà quan tư giàu có, dư tiền dư của lắm thì đừng nói học mà thêm ; cứ cái tình trạng sinh-hoạt của người mình bây giờ, không kể những nhà áo ôm khố rách, vật mũi không đủ dứt miệng đã đành, mà đến ngay những nhà trung-sản tầm-thường, cái cơ nghiệp cả nhà cũng chưa đủ nuôi một đứa con đi học bên Pháp trong một năm, mà cái số thu nhập cả năm cũng chưa đủ nuôi đứa con theo học trường trung-học tây trong một tháng, cái bi-vọng cho con trở nên một nhà bác-sĩ cao-tài rộng học thật đã khó quá cái hi-vọng lên trời. Trường Cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt thì học-phí mỗi tháng cũng mất ba đồng, mà trường Cao-đẳng Đông pháp nghe đâu cũng sắp phải nộp học-phí mỗi tháng tám đồng mươi có được cái trình-độ học-vấn khi cao cao, bây giờ cũng không phải là sự dễ nữa. Vì thế mà các nhà có con em đi học đều phải phân nàn than thở về nỗi lực bất tùng tâm, mà các bạn học-sinh thiếu-niên tạ nhiều người cũng không khỏi nản chí ngã lòng, đành chịu cái phận lẹt-đẹt kém bèn mà không mong gì bay cao nhảy xa được nữa.

Song, ta lại nên biết rằng: sự học của người ta nên hay hư, giỏi hay dở không toàn quan-hệ ở trường học mà cốt quan-hệ ở người học nhiều ; người mà tư-chất không tốt, chí-hướng không chuyên, công-phu không cố thì dù có học hết trường này qua trường khác, chẳng qua cũng tốt cơm nỗng của, chưa chắc đã có nên thân gì, mà dù có sống lâu lên lão làng, lấy được cái văn-bằng nọ, cái học-vị kia thì cũng dung-lục tầm-thường, vịn lấy cái bậc thang lập thân thành danh mà mưu được chút địa-vị vững-vàng tủi cơm giá áo ; người mà có tư-chất học được, lại có chí học, có công học, thì không nói là được có trường học, có thầy dạy, thành tài đạt đức tất là mau chóng sắc-sảo hơn chúng bạn nhiều, mà dù có gặp cảnh nghịch thế cùng, không có thể theo học cho được đến nơi đến chốn, thì cái học ở ngoài nhà trường cũng không thiếu gì cơ-hội để cho người hữu-chí luyện tập được tài-năng, mở-mang được tri-thức mà trở nên người học rộng tài cao. Từ xưa đến nay đã có biết bao nhiêu những bậc danh-nhân kiệt-sĩ không có xuất thân ở một trường đại-học nào, không có bằng cấp ở một khóa khảo-thí nào mà cũng nổi danh những nhà chính-trị, những nhà văn-học, những nhà phát-minh, những nhà kỹ nghệ xuất lợi siêu quần, phần nhiều là nhờ về cái học tự mình dạy lấy mình cả. Tức như ông Fabre là một nhà trứ-danh côn-trùng-học, thuở nhỏ đi chăn dê cho cha, ông Flammarion là một nhà trứ-danh thiên-văn-học, thuở nhỏ đi làm thợ chạm, ông Pasteur chỉ là con một người thợ thuộc da mà sau cũng thành một vĩ khoa học, ông Mistral chỉ là con một nhà quê làm ruộng mà sau cũng thành một đứng thi-hào; mấy ông ấy nào có được sẵn cơm sẵn tiền của cha mẹ cho đi học đâu, nào có được theo đủ trường học, qua đủ bậc học như người khác đâu, mà cũng trở nên tài cao học rộng. Thử hỏi những người ăn học tốn trăm tốn nghìn hỗ dễ đã bằng ?

Thời buổi bây giờ là thời buổi khai-thông, sách báo thật là nhiều, kiến-văn thật là rộng, có thư-viện thư quán cho người ta muốn học chẳng thiếu gì sách, có học-xã thông tin cho người ta muốn học chẳng khó gì thầy. Ta mà có chí học, có công học ra thì ở chỗ nào mà chẳng là học, gặp việc gì mà chẳng là học, điều gì mắt ta thấy, tai ta nghe mà chẳng là học, vô-số tài-liệu để cho ta nghiên-cứu, vô-số thầy bạn để cho ta quan-ma. Ta không theo được trường trung-học, không lên được trường cao-đẳng mà ta phải tìm nghề-nghiệp để mưu sinh, nhưng ngoài cái ngày giờ tay làm hàm nhai, ta cũng còn có cái ngày giờ rỗi-rảnh thung-dung là cái ngày giờ luyện tập tài-năng, mở-mang tri-thức cho ta được cả. Ta không có tiền trăm bạc nghìn sang ở các trường học bên Pháp, nhưng sự cần công khổ học không phải là một sự không có thể làm được, người Nhật người Tàu đi du học bên Âu Mỹ hiếm gì người cũng chỉ có cái phương-pháp cần công khổ học mà học được đến thành nghiệp thành nghề; ta chẳng có tiền bạc mà ta có đủ chân tay, tức cũng là cái lương học của ta không bao giờ cạn. Cổ-nhân đã nói : hữu chí cánh thành, có công mài sắt thì có ngày nên kim. Ta chỉ sợ ta không có chí học, không có công học mà thôi, chỉ sợ con ma lười nó ám-ảnh, làm mất hết cái nghị-lực cương-cường, cái tinh-thần phấn miễn của ta mà thôi, nhất sợ là cái thì giờ chơi bời phóng-túng, nay một chầu mai một chầu, nay một tiệc mai một tiệc, nay một canh mai một canh nó cứ ngày lụn tháng lần mất hết cái công khóa tự tu của ta mà thôi, chứ ta chẳng sợ vì không theo học được trường nọ trường kia mà con đường hướng học của ta đã là cụt bẵn.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 13 Novembre 1925

Tại hội-đồng ngoại-giao của nguyên lão nghị-viện

Ông Painlevé có tuyên-bố tại hội-đồng ngoại-giao của nguyên-lão nghị-viện rằng các tin đồn về Syrie là những tin đồn sai. Ông nói sĩ tướng sĩ Pháp bị hại ở miền Damas từ tháng juillet đến tháng novembre cũng là 610 người, chứ không phải những mấy nghìn như lời báo ngoại-quốc đăng.

M. Briand có tuyên bố rằng giao-ước Locarno không có hoàn cải gì hòa-nghị Versailles, nhưng lại làm chặt thêm các khoản bảo-hòa thì có

Cái chương-trình tài-chính của ông Painlevé

Các khoản mới trong chương-trình Painlevé định đặt một khoản quyên-trợ đặc biệt, thu làm 14 năm thì hết. Khoản quyên-trợ ấy lấy về 15% của tiền lợi tức. Cứ tiền nộp ngay bằng trái-phiếu phát hành từ năm 1915 đến giờ. Các trái-phiếu ấy sẽ được miễn thuế theo như các thể-lệ riêng. Các trái-phiếu hữu-danh phát-hành trước năm 1914 được miễn khoản tiền trợ-quyên đặc biệt.

Các chủ bất động sản và các công-ty Pháp, phải giao cho quỹ riêng về việc hoàn trái, một cái trái đơn tính bằng 15% tư-bản để làm của đảm bảo số tiền của mình phải nộp làm 14 năm thì hết.

Các trái-phiếu đến năm 1940 này mãn hạn, thì lấy hoàn, lại cho bạo sẽ khấu trừ số tiền quyên-trợ chưa nộp. Những người chủ trái-phiếu có thể xin tính lại giá tiền trái-phiếu, trừ đi một số lãi 20% để miễn không phải nộp tiền quyên-trợ.

Những ngân-khố trái-đơn hạn 3, 6 hay 10 năm, mà đến ngày 8 décembre 1925 này mãn hạn, sẽ phải đổi lấy trái-phiếu hạn 20 năm hoặc đổi lấy quốc-phòng trái-phiếu hoặc các thứ trái phiếu khác, mãn hạn sau ngày 8 décembre 1928.

Cứ như các khoản trong chương-trình mới, thì số giấy bạc không tăng lên nữa.

Các báo đồng-thanh nói rằng tình-trạng ở nghị-viện đã êm ả hơn trước. Song chắc hai nghị-viện sẽ bàn bạc kịch-liệt.

Tại hội-đồng các quan đại-sứ

Hội-đồng các quan đại-sứ để ngày hôm thứ hai và chắc là có định được ngày rút quân ở Cologne về.

Hoa-kỳ với nước Ý

Hoa-kỳ và nước Ý đã điều đình xong việc nước Ý trả nợ Hoa-kỳ. Trong 5 năm đầu, nước Ý không phải trả lãi. Trong 57 năm sau lợi tức sẽ tăng dần từ 1/8 % lên đến 7 năm sau cùng là 2 %.

Việc ở Mã-á-châu

Sở cảnh-sát đã ba-lệnh cấm quan-báo của chánh-phủ Xô-viết ở Crpnhtân vì báo ấy cổ-võ cái chủ-nghĩa cộng sản.

Cứ theo như cuộc kiểm-điểm dân-số ở Mã-á-châu mới rồi, thì số người Nhật là 1.100 000 và số hiện buôn Nhật là 175.000.

Chiến sự ở Trung-hoa

Tình hình ở Nam-bộ xem chừng đã yên. Phùng-ngọc-Tường có cho Trương-tác-Lâm biết rằng Phùng sẵn lòng trợ lực cho Trương để đánh Ngô bội-Phu và Tôn-truyền-Phương, song Trương phải bỏ Phụng thiên, Bảo-đinh-phủ và Đại-đanh phủ. Và chỉ có quan tổng-chấp-chính là có quyền hạ lệnh khai-chiến mà thôi.

Tại hội-đồng quân-sự Phụng-thiên, Trương-tác Lâm có tuyên bố rằng cái nhiệm-vụ Phùng-ngọc Tường là phải duy trì cho chánh-phủ lâm-thời, do Phùng với Trương lập nên và hai bên phải đề ra để với nhau để đánh kẻ thù chung là Ngô-bội-Phu cùng những người ở ẩn mình với Nhật.

Việc nước Nhật-bản

Gió bão đã đổi ở miền từ Nemuro đến Hakkaido. Gió thổi 22 mètres trong một giây đồng hồ. Người ta lo rằng tổn hại nhiều.

Việc nước Hoa-kỳ

Thợ mỏ tuyên bố rằng nếu cần phải cạnh tranh đến một năm, họ cũng sẵn lòng cạnh tranh.

(Indopacifi)

Một cách trị bệnh ung độc

Ông phó-trưởng đại-học-đường ở Liverpool diễn-thuyết về cách trị bệnh ung độc bằng phép tiêm chi vào người, có nói sau khi trị được miệng người trước thường là không sao cứu được, rồi ông mới tuyên-bố cái phép lạ. Ông nói cái điều khó trong phép lạ là phải giữ gìn làm sao cho thứ thịt chỗ đau bị hủy đi, mà thứ thịt chỗ khác không bị hại được.

Từ khi thí nghiệm phép lạ đến giờ, những người muốn theo thuốc đều phải đem đến tận Liverpool mà cứa cả, vì biến nay thuốc ấy chưa được biết rõ, dùng còn làm điều nguy hiểm.

(Havas)

Ngày 14 Novembre 1925

Chiến-sự ở Maroc

Viên phóng-sự nhà báo *Matin* ở Rabat có hỏi một người quản-sự của Abd El-Krim, thì viên ấy nói có lẽ Abd E-Krim ưng công nhận cái chủ quyền về tôn-giáo của quốc vương Maroc và cũng không yêu-cầu cho đất R ff được độc-lập hẳn nữa, nhưng chỉ yêu-cầu được tự-trị về đường cảnh-trị mà thôi. Abd E-Krim cũng ưng cho quan võ Pháp và quan võ Tây-ban-nha đóng ở đất Riff nhưng phải chịu quyền tư-pháp của hắn. Về đường thương-giới, Abd-El-Krim yêu-cầu được địa hạt Djebal'as và địa-hạt Guezanias.

Phá Toàn-quyền nói những lời ấy không đúng.

Ở Tétouan sở điện-báo Reuter báo tin rằng M. Primo de Rivera, có nói nước Tây-ban-nha không phải hiểu các điều kiện giảng-hòa nữa, nhưng yêu-cầu Abd-El-Prim phải đầu hàng hẳn.

Chiến sự ở Syrie

Ngày hôm qua, địch-quân công-kích xã Douma, nhưng không ăn thua gì.

Cuộc hội-nghị quan-thuế ở Bắc-kinh

Hạn thứ hai tại cuộc hội-nghị quan thuế vẫn bàn về khoản thuế phụ và việc bãi khoản thuế lí-kim, song cũng chưa hợp ý nhau.

Quan tổng-trưởng bộ Nông-phố, quan tổng-trưởng và quan thứ-trưởng bộ giao-thông, quan chánh hội-đồng tài-chính, cùng gia-quyến vội vàng đi Tiền-tân và Phụng-thiên. Xem vậy thì biết nay mai sẽ có chiến-tranh và tòa ngoại-các sẽ có biến đổi, vì đó không khéo nhiều viên đại-biểu sẽ phải triệu về, mà hội-đồng quan thuế lại hóa không nên công cán gì.

Chiến-sự ở Trung-hoa

Quân Phùng-ngọc-Tường đã rút ra khỏi Bảo-kinh bỏ trại không, thì quân Phụng-thiên kịp đến đóng các trại ấy.

Chiến-thuyền của Phụng-thiên vào cửa sông Dương-tử, đánh đắm hai chiếc chiến-thuyền của Chiết-giang rồi bắn sáng vào đồn Nghi-xương. Tàu bay của Phụng-thiên phóng pháo xuống Hankéou, và Tô-châu, làm cho dịch quân khiếp bãi.

Trương-tác-Lâm, và Phùng-ngọc-Tường hai bên đã cố gắng nhau; vì Trương đã nhượng bộ cho quốc dân quân đóng ở Bảo-định phủ, và Đại-danh-phủ. Có lẽ Trương Phùng sẽ kết liên với nhau để đánh Ngô, nhưng từ nhượng khoản hiệp hai bên kỳ với nhau, thì dịch rằng trong khi hội-đồng quan-thuế, sẽ chóa miện hão rá không đánh nhau.

(Indopacifi)

Cái kiện Daudet

Tòa án Đại-hình quận Seine tuyên án nhận rằng người bị không cáo có tội. Nhưng lại xét ra nên giảm đẳng, M. Daudet bị án 1.500 quan tiền phạt, và 5 tháng tội giam, mà không được hưởng án treo. M. Daudet phải ăn hai tháng tội giam, và 500 quan tiền phạt. Người cầm máy xe tên là Bajot được bãi thường một số tiền là 25 000 quan.

Giải Nobel về vật-lý học

Giải vật-lý-học về năm 1924 đã phát cho M. Manne Segrahn, giáo-sư tại đại học-hiệu Upsash.

(Havas)

Giải đáp những điều pháp-luật

CẦU HỎI — Tôi có ông chú họ bị bắt thuốc phiện lậu, có một vài điều không biết, xin nhờ quí báo làm ơn giải đáp cho thì tôi lấy làm cảm tạ lắm lắm.

Số là ông chú tôi phải bắt thuốc phiện lậu, bị giam mất một ngày, sau sở Thương-chính thấy ông tôi già yếu, đã 67 tuổi, nên cho tạm tha về lo tiền phạt, nhưng tôi thiết tưởng chú tôi đã 67 tuổi già yếu, vì lại bắt được lọ thuốc là thuốc xái nấu chứ không phải nhựa nếu gọi là thuốc lậu đâu, nhà Thương-chính hiện đem cáo lọ ấy được có 20 grammes thuốc nấu mà thôi, như thế thì xin quí báo cho cho biết rằng : chú tôi đã 67 tuổi già yếu, có thể bắt giam được không ? Lọ thuốc ấy cân có 20 grammes thuốc nấu có đáng nghị-định nhà nước bắt phạt không ? hay là 20 grammes đã đáng lệ nhà nước phạt rồi ? và có bao nhiêu grammes thuốc lậu mới đáng lệ nhà-nước bắt phạt ? Những nhẽ đó chú tôi không được biết, nên nhờ quý báo làm ơn giải đáp rõ ràng cho, để chú tôi biết mà theo, để khỏi phải oan nhầm thì tôi lấy làm cảm tạ quí báo lắm.

Xin đính theo cái giấy cuốn báo chú tôi mua hàng năm để quí báo biết mà báo giáp cho.

LỜI ĐÁP. — Việc lưu hành, việc bán, việc nấu hay là chứa một thứ thuốc phiện nào không phải là cần Thương-chính đều cấm cả. Nếu lọ thuốc xái nấu ấy là thuốc tí thì chú ông không ngại gì cả, nếu không phải là thuốc tí thì là thuốc lậu.

Nếu là thuốc lậu thì phạm vào nghị định quan Toàn-quyền ngày 18 octobre 1921, phạt bậc từ 500 đến 2000 quan và phạt cả tù 2 tháng đến 3 năm và thuốc lậu bắt được thì phải tịch ký. Trong nghị định ấy không có nói là thuốc bắt được ít ra phải bao nhiêu đồng cân.

Ngoài số tiền phạt ấy, tòa án lại bắt bồi thường cho sở Thương-chính một số tiền ít ra cũng phải ngang với năm lần cái giá thuốc lậu đã bắt được mà tính theo giá của Thương-chính bán cho các chủ ở địa hạt đã bắt được thuốc lậu ấy.

Nếu không nộp tiền phạt tòa án đã định và tiền bồi thường cho Thương chính thì người có thuốc lậu sẽ phải cầu thúc thân thể, (giam nợ). Cái hạn bắt giam nợ ấy từ 2 ngày đến 2 năm, tùy số tiền phạt và tiền bồi thường nhiều hay ít.

Chú ông đã quá 60 tuổi thì có phải giam nợ, cũng chỉ phải chịu một nửa cái thời hạn đã định thôi.

Ph. h.-L.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 27 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10$ 85
nhì, —	9 35
ba,	8 20
Thóc hạng nhất,	5 40
Bắp ngô	5 30

Giá bạc. Kể từ ngày 16 Novembre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ 14 f. 00.

Thị giá quốc trái. — Ngày 14 Novembre 1925 : 4e 60. — 52,75 — 42,15. — 41,70. — 68 20.

Quan Toàn-quyền mới sắp tới nơi. — Quan Toàn-quyền Varenne chừng 19 hay 20 này thì tới Saigon. Ngài ở đó giảm bữa rồi đi kinh-lược mấy tỉnh và sang Cao-mên, rồi mới qua Trung-kỳ ra ngoài Bắc. Chưa rõ ngày nào ngài tới Hanoi, nhưng xem chừng vào khoảng thượng tuần tháng chạp tây.

Hội-đồng thành-phố. — Hội-đồng thành phố đến ngày thứ năm 26 Novembre 1925 hồi 9 giờ tối sẽ họp kỳ thường lệ tại phòng Hội-đồng tòa Đốc-lý. Các vấn-đề bàn trong kỳ họp sẽ bản báo đã đăng trong một số trước rồi.

Lệ nghỉ của các trường đệ nhị cấp. — Ngày 9 novembre quan Học-chính tổng-thanh-tra sẽ họp nghị-định định các ngày nghỉ cho các trường đệ nhị cấp trong học-khóa năm 1925-1926 như sau này :

I. Các trường Tây

Lễ Noël (Thiên-chúa giáng sinh) và tết Nguyên-đán tây : Từ thứ tư 23 décembre sau buổi học chiều đến chủ nhật 3 janvier.

Tết Nguyên-đán ta : từ thứ tư 10 février sau buổi học chiều đến chủ-nhật 14 février.

Lễ Pâques (Lễ Phục sinh) : Từ thứ tư 31 mars sau buổi học chiều đến chủ nhật 11 avril.

Nghỉ hè : Từ thứ bảy 12 juin sau buổi học chiều đến chủ-nhật 12 septembre.

II. Các trường Pháp-Việt

Lễ Noël : Ngày thứ sáu 25 décembre.

Tết Nguyên-đán tây : Từ thứ tư 30 décembre sau buổi học chiều đến chủ-nhật 3 janvier 1926.

Tết Nguyên-đán ta : Từ thứ bảy 6 février sau buổi học chiều đến chủ-21 février 1926.

Lễ Pâques : Từ thứ tư 31 mars sau buổi học chiều đến thứ năm 8 avril.

Do Võ Phi Hùng Cung Bộ Petrus Ký (27-74) Tặng Huỳnh Chiêu Đẳng Lưu Kho Sách Xưa Quán Ven Đường Cần Thơ Phát Hành Cornell

Trung Bắc Học Hiệu. — Là trường Sơ-học Kiêm-bị của bản quán mở tại phố Nhà-thờ (rue Lamblot) số 22, Chương-trình theo như chương-trình Nhà-nước, nhưng chú trọng nhất về Quốc văn và Pháp-văn. Các giáo viên kén toàn những người đỗ sánh nghề dạy học cả.

Đơn xin học gửi đến hiệu-trưởng ở phố Nhà-thờ hoặc đến bản-quán cũng được.

Việc mở các nhà bưu-cục phụ lý. — Quan Toàn-quyền mới ký đạo nghị định rằng từ nay trở đi cho phép mở các nhà bưu-cục phụ ở Đông-dương.

Việc mở và bãi các nhà bưu cục lý là do quan Bưu chính tổng trưởng Đông-dương định.

Việc quản trị nhà bưu-cục phụ lý thì giao cho các nhà buôn hay các tư-gia có tư cách, có tài sản, có hạnh-kiểm hợp thể lệ mới được.

Các bưu-cục phụ lý có thể làm cả các việc về điện báo hay điện thoại nữa.

Các người quản-lý các nhà bưu-cục phụ lý thì do quan Bưu-chính tổng trưởng Đông-dương công nhận cho và trước khi nhận việc, phải phát thệ rằng không được để tiết lộ những hư tin

Các người quản-lý đó có thể dùng người giúp việc, hay khi bận, khi đi vắng, được dùng người làm thay cho mình, nhưng các người giúp việc hay làm thay đó cũng phải phát-thệ về nghề nghiệp mình mới được.

Các người quản-lý các bưu-cục phụ lý làm các việc sau này :

1° Bán các thứ tem của bưu-cục (timbre-poste) và các thứ tem thay cho giấy tín-chỉ và các thứ tem khác.

2° Gởi các thư từ và các vật thường.

3° Nhận các thư và vật gửi *recommandé*.

4° Phát tờ *mandat poste* nội trong Đông dương và số tiền không quá 200 đồng.

5° Trả tiền cho các *mandat poste* ở trong Đông dương và số tiền không quá 200 đồng.

6° Phát tờ *mandat poste* sang Pháp, Algérie, Tunisie, các thuộc địa Pháp, các nhà bưu cục Pháp tại ngoại quốc và số tiền không quá 200 francs.

7° Trả tiền các *mandat poste* của các nơi trên lý và số tiền không quá 200 francs. *(Còn nữa)*

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Chữa sự trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 30

Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Bùi-xuân-Thành

67 — 69, Rue du Coton — Hanoi

Việc đánh thuế các người Á-đông ngoại-quốc ở Bắc-kỳ. — Từ nay trở đi, phàm các người Á-đông ngoại-quốc cũng các người về hạng lý ở trong địa-hạt Bắc-kỳ thì đều phải chịu thuế thân từ năm lên 10 tuổi trở đi.

Thứ thuế thân ấy gồm một hạng thuế *fixe* và một hạng thuế *graduel* mà bắt đầu phải đóng kể từ ngày 1er Janvier 1926 trở đi.

Hạng thuế *fixe* chia ra làm bốn hạng như sau này :

Nhất hạng	10 đồng
Nhị hạng	8 —
Tam hạng	3 —
Tứ hạng	rưỡi

Hạng nhất thì một phần gồm các người có môn-bài buôn bán hay có môn-bài thổ-trạch, còn một phần là gồm tất cả các người Á-đông ngoại-quốc mà không có ghi tên vào hạng nhì và hạng ba.

Còn hạng nhì và hạng ba thì chỉ riêng cho các người Hoa-kiều ở các tỉnh Bắc-kạn, Quảng-yên, Tuyên-quang, Yên-bay, Lao-kay, Cao-bằng, Lang-son, Hải-ninh, Thái-nguyên, Sơn-la, Hà-giang và Lai-châu mà thôi.

Tuy vậy, phàm các người Á-đông ngoại-quốc ở về các tỉnh khác trong xứ Bắc-kỳ không phải là các tỉnh kể trên này, mà chỉ chuyên làm nghề thợ thuyền, phu-phen hay làm tôi tớ thôi, thì cũng có thể được nộp thuế vào hạng nhì.

Cứ người Hoa-kiều làm với các người Âu tây trong các xưởng công-tác, các nhà kỹ-nghệ, công-phố và các mỏ thì khi nào mỗi người cũng được 15 người được đóng thuế vào hạng nhì.

Ngoài thứ thuế nhất định nói trên này, mỗi người lại phải nộp 1 đồng tiền thuế để đóng số và giám ấn như theo nghị-định ngày 25 décembre 1893.

Tên ngài là Phạm-kim-Triều, năm 1924 có làm bằng quan Học-hạc trường Lâm-sơn tỉnh Mọng-lin. Nay ngài cần dùng thì đến nhà tôi ở Hanoi số 8 phố Mới. Tôi sẽ chỉ dẫn.

Tuần-lễ chiếu bóng rất đặc-biệt...

Ta thứ năm 12 đến thứ ba 17 Novembre 1925

TẠI RẠP CHIẾU BÓNG

CINÉMA PALACE

Phố Tràng-tiền, HANOI

DONQUICHOTTERIES

Hai phim danh hài-kịch hai đoạn

Hết vui — Buồn cười vỡ bụng

LE MARCHAND DE VENISE

Phim danh tiếng đoạt giải nhất

CHÚ Ý : Hôm thứ năm 12 Mars 1925 là Chủ nhật, cho nên chúng tôi không chiếu bóng, mà chỉ chiếu hôm thứ tư 11 Novembre, chứ không phải thứ năm 12 Novembre, chúng tôi xin báo cho khách sau được rõ. Hiện nay Công-ty Chiếu bóng Pháp-Việt (Société Franco-Indochinoise de phổ thông Long Chiếu Mandarin) chiếu từ 8 giờ rưỡi đến 11 giờ đêm, Tối nào cũng chiếu đủ thứ trong trình-tinh mới lạ mới khác. Lại luôn luôn có vô tuyến thứ, mời các quý khách ở xa không tiện đến những các rạp của Bản-Hội, xin mời đến đây xem. Bản-Hội xin có lời cảm tạ và kính.

TRUNG-HIẾU THÂN-TIÊN

Dịch tiểu-thuyết Tàu, toàn bộ 7 quyển đã đóng góp làm một, dày 248 trang giá 0 $ 60 tiền gửi 0 $ 20 bán ở các hàng sách và nhà Soạn-giả 98 hàng Bông, Hanoi :

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trùng-trị xử những vụ sau này :

Trẻ con lăn tài. — Hôm 31 tháng 10 tây, có một người tên là Ng-văn-Ngạch vào chợ Đồng xuân đương mua hàng thì tên Ng-v-Đức 14 tuổi đến bên cạnh lẫn tài ăn cắp mất 6 cái giấy bạc 1 đồng. Nhưng sau người ấy biết thì nó đã chịu trả lại. Tòa phạt Ng văn-Đức 2 tháng tù, nhưng cho án treo, vì nó hãy còn trẻ tuổi và trước chưa can án bao giờ.

Ăn cắp. — Đặng-văn-Hy là cu-li xe ngoại ô bị thua ngày hôm 24 tháng mười ăn cắp cái lưỡi trai mũ xe tay được tha vì xét không đủ chứng cớ.

Cướp giật. - Một ông già tên là Phạm-văn-Lâm ở nhà quê ra Hanoi chơi với bà con. Hôm 27 tháng 10 thuê xe tay ra chỗ cột đồng hồ bến tàu thủy để chực đáp ô-tô để về quê. Đến nơi xuống xe, đương mặc tài lấy tiền trả xe thì tên Ng-văn-Đạt lẻn đến cướp giật cái ô chạy. Ông già vẫn kêu vừa đuổi. Sau có linh cảnh-sát đuổi theo mã đến gần cầu sông Cái mới nắm được. Tên phạt Ng-v-Đạt 1 tháng tù.

Ăn cắp đồ. - Trần-Trắc, là cu-li xe đã cho một người bạn là ốt-, Hôm 30 tháng 10 ấy ăn cắp hai xe đạp bán cho một người là Khê, phải tên phạt 15 n ày tù.

Ăn cắp hàng hung — Một hôm mới người nhà quê tên là Ng-đình-Đông ở nhà quê đến chợ Đồng-xuân mua hàng, đương mà cả thì Ng văn-Lan là đứa xưa nay vẫn ăn cắp ở chợ lẻn tới ăn cắp ngay cái ví trong đựng 2 đồng bạc và tiền tùy thân rồi đưa ngay cho đứa khác. Đến lúc người ấy biết kêu lên thì có người mặt tham gác ở chợ tên là Vũ-văn-Đức chạy đến đuổi bắt. Bấy giờ tên ấy chống cự lại đấm ngay vào mặt người mặt tham cũ ấy cả mắm mồm ra. Hiện tên Lan trước đã 4 lần can án rồi Nay tên phạt tên ấy 6 tháng tù.

Chôn con chết không xin phép và chực dâm dọa người ta lấy tiền — Bùi-v-Tuất không làm ng h ệp gì cả về việc thông đồng với Phạm-v-Phúc là cu-li xe đem chôn đứa con chết không xin phép và thông đồng với Đinh-xuân-Mai làm nghề chạy hàng xách đem dọa một người tên là Lê-v-Bát chực lấy 2 000 đồng thì tòa hoãn 15 ôm nữa mới xét

COUPONS DRAPS

Nhà DELMAS, 56, Rue Pho Ngo Tram, Hanoi, xin thông báo cùng mọi độc giả rằng nhà hàng đã có nhiều thứ vải mới đẹp và rẻ tiền.

Có thư chỉ độ hơn một đồng mọi thứ hàng, công 1 $ 40. Xin mời các quý khách chiếu cố cho.

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTES có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

Thi thư-ký sở Bưu-điện. — Sáng hôm nay sở Bưu-điện đã bắt đầu mở kỳ thi tuyển thư-ký tập sự vào ngạch Bưu điện tại trường Cao-đẳng phố Paul Bert có thấy những 262 người đến ứng thi.

Buổi sáng có một bài âm-tả bằng chữ pháp đề bài là « Les mécaniques du Tonkin » lấy ở trong sách « Le la Rizière à la Montagne ».

Phủ Toàn-quyền. — M. Bon là trung-tá đạo lục quân thuộc-địa, đề ra ngoại ngạch tòng sự tại phủ Toàn-quyền thì kể từ ngày 1er décembre 1925 trở đi sẽ thụ thuộc quan Tổng-sứ Bắc-kỳ bổ dụng làm chức việc hành-chính.

Hợp-thiện hội. — Quan Đốc-lý đã cho phép bản-hội đi quyên để lấy tiền chi về việc tạo 12 mẫu ruộng để mở rộng phúc-trang, mà các nhà thiện-tâm đã để công kể sau đây.

Bản-hội thật thâm tạ lòng nhiệt-thành về việc phúc của các ông các bà trong thành-phố.

Những vị t ng 1 $ 00 :

Ông Ng văn Dương, Ng văn Rậu, và Ng-văn-Nịch, Ng-v-Điền, Đỗ văn-Điền, Ng duy-Bích, Ng-văn-Luyện, Ng-văn Năm, Đỗ văn Cầu, Đỗ-v-Tôn, Ng-văn-Cầm, Ng-thị-Thạch, Đỗ-văn-Bát, Ng văn-Thoa, Ng-v-Mậu, Trần-văn Lực Đinh-v-Thái, Ng-văn-Cảnh, Ng văn-Cải, Ng-văn-Ay đều ở phố Nam-trang ; G hai 4, Quảng-lợng 11 hàng Bồ ; bà Mến-hưng 3, Thái-Hòa 5 Lê bá-Liên 9 hàng Quạt ; Vũ-đắc-Duy 4, G'a thống 14, bà Hoàng-thị-Rẻo, 22 Ngô-thị-Tu 33 Rue vieille des Tasses, Ng-đình-Bính 25 Hộp tại chinois- Ng-như-Độ 38, Ng-thị-K uyên 36, Dương-trọng Siêu 34, Đỗ-bá-Bảo 26 Quanh-thành ; Trần đình Cử 6, Cao-thừa-Chính 50, bà Tú 50, Ng-quốc-Cư 46, Ng-văn-Năng 34, Đỗ thị Văn 28, Đào-duy Khôi 16 phố hàng Trao ; Ng-văn-Nao 36, Ng-ngọc Quản Hoàng-xuân Sự 33 Ng-mạnh-Tu 50, Trần-tọ Ngọc 16 phố Đồ-lửa Vị ; Vũ văn-Hàm 76 Quan-thánh, Ng-thị-Kiện 16, Ng-v-Vang 7, Đỗ-v-Chính 2, Phạm-t Điểm 11, Ng-văn-Khải 13, Đỗ văn Vẫn 15, Đỗ-văn-Qui 17, phố Nam-trang ; Ng-v-Chiêu, Ng-v Định, Vương-v-Long, Lê-đình-Lan, Đỗ-văn Kế, ở làng Nam-trang ; Quảng-thái 81, Ng thị-Loan 79, Ng-v-Hy 75 phố hàng Điếu ; Đỗ bá-Lương 61, Vũ-thị. Trương 51 bis, Dương Đình 45, Phạm văn-Thụ 8 phố hàng Điếu ; Ng văn-Tống 33 Rue vieille des Tasses, Vũ-doanh-Tiếu 22, Lê xuân-Phúc 36 phố hàng Điếu ; Phương đình-Quỳnh 59, hàng Thiếc, Trần-phương-Thảo 80 (cũng thêm) bà Ngô-tiến-Cảnh 78, Đoàn Phan 78, Lê-đình-Minh 70, Hồ-thị Trọ 68, Bà Hai Rèa 14 hàng Đào ; Ng-văn Liệp 55, Cao-văn-Lưu 51, Phạm long-Bảo 33, Hà-v-Chi 21, bà Cả-Tế 13 Vũ văn-Liệp 7 phố hàng Than ; Ng xuân Hòa 54 roi 91, Đỗ-xuân-Vân 4 Duranton.

Hợp-thiện hội lại cảo

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Hỉ tín. — Bản-quán được tin mừng rằng ngày 22 novembre ông Trần-ngọc-Quang, giáo-học ở phố hàng Kèn số nhà 3, sẽ làm lễ vu quy cho lệnh ái.

Bản-quán có lời mừng có dâu, chú rể mới.

Nguyệt thực phải — M. Ng-v Hòe, thủy-phái thượng hạng nhì, tại phủ Thống-sứ được đặc cách thăng tăng cửu phẩm bá-hộ.

Mất va-li. — M Đoàn-văn-Đề, ở Thịnh-cường (Thái-bình) trình rằng đánh mất một cái va-li, trong có đựng 11 đồng và các đồ đáo giá đáng 12 đồng nữa.

Lại một đám bị lừa mất 600 bạc — Mme Lương thị-Nội, 48 tuổi, ở số 10 đường Quan-thánh trình rằng tên Ng-xuân Vận lừa của mình mất 600 đồng bạc, rồi trốn đi mất.

Lừa xe đạp. — Người chủ hiệu cho thuê xe đạp tên là Trần-v-Sung, ở số 28 đường Huế, trình rằng tên Mỹ lừa mất cái xe đạp đáng giá 32, đồng trốn đi mất.

Mồn trộm 62 đồng. — Phan-văn-Ngợi, 27 nồi, là bồi của M. Hue, số 66 đường Gambetta, bị M. Ng-xuân-Quý, 63 phố trong Thành thua sáng ăn cắp 62 đồng.

Chết ở trên cầu. — Hồ. 6 giờ sáng hôm nay, một người nhà quê là Nghiêm-phú Nhật 21 tuổi quán làng Tri-lễ, tổng nước-lễ huyện Thanh-oai (Hà-đông) ốm nặng, trong khi người ta khiêng ở bên Gia-lâm đi chợ đem vào nhà thương thì chết ngay ở trên cầu sông Cái.

Muốn cần một người « Opérateur-Chimiste », đã quen thạo nghề, biết thử các chất riêng về chất ở mỏ kẽm.

Hỏi xin tại Société minière de Yên-linh, tỉnh Tuyên-quang.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peuyoot » 2 chỗ ngồi — 4 mã lực — Rất tốt — Dùng rất ít dầu xăng.

Hỏi tại số 22, vo e 85.

AU CINEMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG - TRÌNH

Từ ngày thứ sáu 13 Novembre đến ngày thứ năm 19 Novembre 1925

THỜI - SỰ — PATHÉ

Một phim Anh Pháp

CE COCHON DE MORIN

Hài-kịch chia làm năm hồi

Theo như bài van của Guy de Maupassant do Tourjanski bày kịch

Do M. Rimsky và Deniss Legar diễn

GRANDEUR ET DÉCADENCE

Chia làm hai hồi

Do Malec diễn

TIẾNG GỌI ĐÀN

Là một tập văn luận-thuyết của Dương-bá-Trạc soạn

giá 0 $ 40 tiền gửi 0 $ 11

Chết đuối. - Đêm hôm 15 novembre 1925 hồi 3 giờ sáng, Vũ-văn-Cư 22 tuổi làm cu-li ở chiếc sà-lan số 1170 của hãng tàu Sauvage ngủ ở sà lan ấy xuống sông. Mấy giờ sau mới tìm thấy xác. Sở cảm xét ra thì không có vết tích gì khả nghi lắm. Vậy tờ lĩ người ấy xảy chân ngã xuống nước.

Có phải chó đại không ? — Ngày hôm qua hồi 3 giờ chiều một đứa trẻ con là Trần-văn-Hòa, 8 tuổi ở làng Nam-trang với cô ị là Trần-thị-Hai 20 tuổi, bị con chó đen cửa Lưu thế Hiếu 40 tuổi làm nghề đúc đồng ở làng ấy cắn phải bên chân trái. Con chó ấy đã phải đem vào nhà thương thú-y xét xem có phải là chó dại hay không.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Gọi dấu giá. — Đến ngày thứ bảy 5 décembre sau, vào hồi 10 giờ rưỡi, ở ngoài tòa Đốc-lý sẽ gọi đấu giá việc trung đồ ở các sàng trong cho thành-phố trừ ra các đồ ở sòng của Cấm, về năm 1926 1927.

Số thể lệ để tại buồng giấy sở Công-tác (service des Travaux municipaux) ai muốn biết tường tận nên lại đấy mà xem.

Đi nhau — M Bùi-v-Tâm làm cai thợ nề ở Á An bên có đơn thưa những phu làm công cho mình là lũ tên Phạm Khoái tức Thao 20 tuổi, Ngô-Can tức Tạo 29 tuổi và Trịnh-Mậu 22 tuổi đã đánh M. Tâm bị nhiều vết thương.

Việc sở Mật-thám. — A-Man 23 tuổi, và nghề nghiệp nhà ở ngõ phố Henri Rivière can việc ăn cắp quần áo hai cái nhẫn vàng và mèn tiền là 55 đồng của một người đàn bà Khách, sau xét ra tiền ấy lại dùng thể căn-cước của một người khác trùng tên ; Ng-đức-Long 20 tuổi làm nghề cờ-lếc đó, nhà ở ngay ở đó số 4 H bị thua là bởi tin mười sáu cây gỗ tạp đáng giá 80 đồng ; Ng-đình-Thức 20 tuổi làm kế-toán nhà ở ngõ kin ở phố Belgique can việc ăn cắp mấy lắm vải của sở mình làm công, đến đã phải bắt xét hỏi để giải vào tòa án ngoại tội.

Việc sở Cẩm. — Tên Tạo 20 tuổi làm thợ nề, không có nhà cửa ở đây bị thua là ăn cắp đồng của nhà Đông-pháp ngân-hàng ; Ng-v Nga 16 tuổi làm phu ở sở xi-măng bị thua là ăn cắp quần áo và đồ vật đáng giá 11 $ 80 của tên Phạm thi-Sán ở bộ tam bên Hạ-lý và Trần đức-Lấy tức Năm 20 tuổi làm thợ mộc nhà ở phố Đường cát bị thua là ăn ắp 10 đồng của Phạm-văn Vân làm cai thợ mộc ở số nhà 3 phố Neuf tức đều phải giải vào tòa án để xét

Nạn xe sộ. — Hồi 15 giờ 40 ngày thứ bảy ở đàng sau xi-măng có chiếc xe ô-tô số T. 2761 của M. Maybon do tên Ng-v-Tâm vận lái va ngã còn bé tên là Lê-thị-Tèo lên 7 tuổi nhà ở phố Hạ-lý. Xét ra thì lỗi tại con bé đại dột chạy qua đường ; nhưng may mấy vết tương ở đầu cũng không lấy gì làm nặng lắm, M. Mayboa cho hãm xe lại rồi bắt người bế chạy bé lên xe đưa ngay sang nhà thương bược thuốc.

Số 328

THÚY-HỦ

NGUYỄN-BỖ-MỤC dịch thuật

Quan-thăng nhật mình kinh sợ, bỗ lỉ tráng kẻ, vội-vàng quay ngựa trở lại thì bỗng nghe bốn mặt trên núi, chỗ nào cũng nổi hiệu lệnh và thanh-la. Quân-sĩ của *Quan-thăng* thấy vậy, ai nấy đều hoảng hốt mong được thoát thân, bỏ chạy tán loạn.

Khi *Quan-thăng* quay ngựa lại la', chỉ còn có mấy mươi quân đi theo. Ra khỏi mồm núi, lại nghe ở phía sau lưng, về bên kia rừng có một tiếng súng nổ, quân lâu la bốn mặt vác câu liềm kéo ra, mỗi tôi *Quan-thăng* ở trên ngựa xuống, cướp lấy thanh đao, lột hổ áo giáp, rồi xám xít bắt trói, đem về nộp *Tống-giang*.

Lâm sung cùng *Hoa-vinh* hai người đem một toán quân đón đánh *Tuyên tán*. Dẫn binh trông sang nhau giao-chiến, mới được mấy hợp thì *Tôa-lập ở* một bên tiến ra. *Hắc tư-pân* mới trông, đao pháp thành ra rối loạn, bị *Tân-minh* đánh cho một cái côn, tự trên mình ngựa ngã xuống, quân lâu-la trói lại đem về. Lại còn một toán quân nữa của *Phác-thiên-điêu Lý tăng*, lấy gio tiến thẳng vào trong trại *Quan-thăng*, giải cứu cho *Trương-hoành*. *Ngyễn-tiêu-thất* cùng bọn thủy-quân bị bắt hôm trước. Lại cướp lấy *Lê lưu-thảo* và mã-thất, rồi trở mũi tiến-chiến-an.

Khi *Tống giang* thu quân lên núi thì trời đã gần tàng, các vị đầu-lĩnh đều theo thứ-tự vào ngồi cả tại *Trung-nghĩa-đường*. Quân lâu-la giải *Quan-thăng*, *Tuyên tán* và *Hắc tư-văn* vào nộp.

Tống-giang trông thấy, vội-vàng xuống thềm, quát mắng quân sĩ và thân-thể cởi trói cho *Quan-t ăng*, mời vào ngồi ở cái ghế chéo chính giữa, rồi cũ. đầu sụp lạy, tỏ lời xin lỗi.

Tống-giang nói :

— Bọn điên rồ rồ-trách cây chết sác-phạm đến hồ-uy của tướng quân, dám x n tướng-quân thất tôi.

Hồ-d ên-chước cũng chạy đến trước mặt xin lỗi và nói :

— Chúng tôi vâng theo tướng-lệnh, tất phải như thế, dám xin tướng-quân khoan thứ cái tội khi-trá ấy cho.

Quan-thăng trông thấy các vị đầu-lĩnh đều rất có nghĩa-khí, liền ngênh lại bảo *Tuyên-tán* cùng *Hắc-tư-văn* rằng :

— Chúng ta đã bị bắt tới đây thì nên tính thế nào ?

Hai người đáp rằng :

— Xin vâng theo tướng lệnh.

Quan thăng nói với *Tống – giang* rằng :

— Chúng tôi phỏng còn mặt mũi nào trở về kinh sư nữa, xin cho được chóng chết.

Tống-giang nói :

— Sao tướng-quân lại nói như thế! Tướng-quân không khinh kẻ hèn mọn này thì xin cùng ở đây để thay trời hành đạo, nhược bằng không muốn chúng tôi cũng không dám cố cưỡng, ngày ngày hẹn nay, xin liền đưa tướ e-quân về kinh-sư.

Quan-thăng nói :

— Xưa nay chúng vẫn khen ông *Tống-công-minh* là trung-nghĩa, quả nhiên có thật. Người là ở đời, vua biết tài báo ơn vua bao biết thì báo ơn bạn. Ngày nay lòng tôi đã cảm động thì anh nguyện làm một tên tiểu-tốt ở bộ-hạ đây !

Tống - giang xiết bao mừng rỡ. Ngày hôm ấy mở tiệc khánh-hạ. Nhất diện sai người chiêu-dụ những quân bị thua trận mà đi trốn-tránh, lại thêm được năm bảy nghìn người nữa, kẻ nào giỏi yếu thì cấp phát tiền bạc cho về nhà an nghiệp, nhất diện lại sai *Tiết bảo* mang thư thẳng tới *Bồ-đông* đón giả quyền *Quan-thăng* về sơn-trại.

Trong khi nồng rượu, *Tống-giang* bỗng sực nghĩ đến việc *Lư viên-ngoại* và *Thạch tế*, còn đang bị hãm ở *Bắc-kinh*, liền ngậm-ngùi xót thương, hai hàng nước mắt dòng dòng chảy xuống.

Ngô-dụng nói :

— Huynh-trưởng bắt-tất phải lo-phiền, *Ngô-dụng* này sẽ có sách xếp-trí. Chỉ qua một đêm hôm nay, sang đến ngày mai, ta sẽ khởi binh về đánh phủ *Đại danh*, tất-nhiên phải thành sự.

Quan-thăng liền đứng dậy nói :

— *Quan-thăng* vốn không biết lấy gì mà báo đáp cái lòng mến yêu, xin làm tiền bộ.

Tống-giang mừng rỡ, sáng sớm hôm sau, liền ăn lệnh cho *Tuyên tán* và *Hắc tư-văn* làm phó tướng, cùng *Quan-thăng* đem bảo-bộ binh-mã đi trước để làm tiên-phong. Còn các vị đầu-lĩnh trước đã đi đánh thành *Đại-danh*, bấy giờ chúng không tranh một người nào, lại hoặc ở ẩn bọc *Lạc-thành* và *Trương-thuận* đem các đồ thủy-chiến đi theo sau.

Lại nói chuyện *Lương trung-thư* ở trong thành, nhân *Sách-siêu* đã khỏi vết thương, hai người cùng nhau uống rượu. Hôm ấy, mây trời vần-vụ, gió bắc hắt-hiu, lổng thấy thâm-tế về báo rằng :

— *Quan-thăng*, *Tuyên-tán* và *Hắc tư-văn* cùng các quân-mã đã bị *Tống giang* bắt, hiện nay đã xin vào đầu *Lương-sơn-bạc* rồi, ngày nay lại thấy kéo nhau đến.

Lương trung-thư nghe báo, ngồi ngẫn người ra, đành rơi cả chén và đũa. *Sách-siêu* liền bẩm rằng :

— Hôm trước tôi bị mũi tên của

Chết đuối. - Đêm hôm 15 novembre 1925 hồi 3 giờ sáng, Vũ-văn-Cư 22 tuổi làm cu-li ở chiếc sà-lan số 1170 của hãng tàu Sauvage ngủ ở sà lan ấy xuống sông. Mấy giờ sau mới tìm thấy xác. Sở cảm xét ra thì không có vết tích gì khả nghi lắm. Vậy tờ lĩ người ấy xảy chân ngã xuống nước.

Có phải chó đại không ? — Ngày hôm qua hồi 3 giờ chiều một đứa trẻ con là Trần-văn-Hòa, 8 tuổi ở làng Nam-trang với cô ị là Trần-thị-Hai 20 tuổi, bị con chó đen cửa Lưu thế Hiếu 40 tuổi làm nghề đúc đồng ở làng ấy cắn phải bên chân trái. Con chó ấy đã phải đem vào nhà thương thú-y xét xem có phải là chó dại hay không.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

[illegible]

(Suite)

« Mon frère a ses habitudes à lui. Quand il cause, il dit qu'un évêque doit être ainsi. Figurez vous que la porte de la maison n'est jamais fermée. Entre qui veut, et l'on est tout de suite chez mon frère Il ne craint rien, même la nuit. C'est là sa bravoure à lui, comme il dit.

« Il ne veut pas que je craigne pour lui, ni que madame Magloire craigne. Il s'expose à tous les dangers, et il ne veut même pas que nous ayons l'air de nous en apercevoir. Il faut savoir le comprendre.

« Il sort par la pluie, il marche dans l'eau, il voyage en hiver. Il n'a pas peur de la nuit, des routes suspectes ni des rencontres.

« L'an dernier Il est allé tout seul dans un pays de voleurs. Il n'a pas voulu nous emmener. Il est resté quinze jours absent. A son retour, il n'avait rien eu, on le croyait mort, et il se portait bien, et il a dit Voilà comme on m'a volé ! Et il a ouvert une malle pleine de tous les bijoux de la cathédrale d'Embrun, que les voleurs lui avaient donnés.

« Cette fois là, en revenant, comme j'étais allée à sa rencontre à deux lieues avec d'autres de ses amis, je n'ai pu m'empêcher de le gronder un peu, en ayant soin de ne parler que pendant que la voiture faisait du bruit, afin que personne autre ne pût entendre.

« Dans les premiers temps, je me disais il n'y a pas de dangers qui l'arrêtent, il est terrible. A présent, j'ai fini par m'y accoutumer. Je fais signe à madame Magloire pour qu'elle ne le contrarie pas. Il se risque comme il veut. Moi, j'emmène madame Magloire, je rentre dans ma chambre, je prie pour lui, et je m'endors. Je suis tranquille, parce que je sais bien que s'il lui arrivait malheur, ce serait ma fin. Je m'en irais au bon Dieu avec mon frère et mon évêque. Madame Magloire a eu plus de peine que moi à s'habituer à ce qu'elle appelait ses imprudences. Mais à présent le pli est pris. Nous prions toutes les deux, nous avons peur ensemble, et nous nous endormons. Le diable entrerait dans la maison qu'on le laisserait faire. Après tout, que craignons-nous dans cette maison ? Il y a toujours quelqu'un avec nous qui est le plus fort. Le diable peut y passer, mais le bon Dieu l'habite.

« Voilà qui me suffit. Mon frère n'a plus même besoin de me dire un mot maintenant. Je le comprends sans qu'il parle, et nous nous abandonnons à la Providence.

[illegible]

« Bonne Madame, recommandez-nous aux prières de votre saint parent, M. le Cardinal. Quant à votre chère Sylvanie elle a bien fait de ne pas prendre les courts instants qu'elle passe près de vous pour m'écrire. Elle se porte bien, travaille selon vos désirs, m'aime toujours. C'est tout ce que je veux. Son souvenir par vous m'est arrivé. Je m'en trouve heureuse. Ma santé n'est pas trop mauvaise, et cependant je maigris tous les jours davantage. Adieu, le papier me manque et me force de vous quitter. Mille bonnes choses. Baptistine ».

« P. S. — Madame votre belle sœur est toujours ici avec sa jeune famille. Votre petit neveu est charmant. Savez-vous qu'il a cinq ans bientôt ! Hier il a vu passer un cheval auquel on avait mis des genouillères et il disait : Qu'est ce qu'il a donc aux genoux ? Il est si gentil cet enfant ! Son petit frère traîne un vieux balai dans l'appartement comme une voiture, et dit : Hu ! »

Comme on le voit par cette lettre, ces deux femmes savaient se plier aux façons d'être de l'évêque avec ce génie particulier de la femme qui comprend l'homme mieux que l'homme ne se comprend. L'évêque de Digne, sous cet air doux et candide qui ne se démentait jamais, faisait parfois des choses grandes, hardies et magnifiques, sans paraître même s'en douter. Elles en tremblaient, mais elles le laissaient faire. Quelquefois madame Magloire essayait une remontrance avant ; jamais pendant, ni après. Jamais on ne le troublait, ne fût-ce que par un signe, dans une action commencée. A de certains moments, sans qu'il eût besoin de le dire, lorsqu'il n'en avait peut-être pas lui même conscience, tant sa simplicité était parfaite, elles sentaient vaguement qu'il agissait comme évêque ; alors elles n'étaient plus que deux ombres dans la maison. Elles le servaient passivement, et, si c'était obéir que de disparaître, elles disparaissaient. Elles savaient, avec une admirable délicatesse d'instinct que de certaines sollicitudes peuvent gêner. Aussi, même le croyant en péril, elles comprenaient, je ne dis pas sa pensée, mais sa nature, jusqu'au point de ne plus veiller sur lui. Elles le confiaient à Dieu.

D'ailleurs, Baptistine disait, comme on vient de le lire, que la fin de son frère serait la sienne. Madame Magloire ne le disait pas, mais elle le savait.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

« Anh tôi tính vốn như vậy. Khi anh em trò chuyện, anh tôi thường nói làm giám-mục phải như thế. Ba tình nhà có cửa mà cửa không bao giờ đóng. Ai muốn vào thì vào. Muốn vào nhà anh tôi, chỉ cần đẩy có cái cựa-gà. Anh tôi không sợ chi hết. Ban đêm cũng vậy. Anh tôi thường khoe đó là cái can-đảm của mình.

« Anh tôi không bằng lòng cho tôi sợ thay, hoặc cho bà *Magloire* sợ thay. Xông-pha mọi thứ nguy-hiểm, mà lại không muốn cho ai ra dáng nom thấy. Ở với anh tôi phải biết hiểu anh tôi.

« Trời mưa cũng đi, lầm lội không quản, mùa đông rét mướt lại hay đi xa. Thì ra anh tôi không sợ tối, không sợ đường-xá nguy-hiểm, không sợ gặp kẻ gian-phi.

« Năm ngoái anh tôi một mình đi vào nơi làm trộm cướp. Không cho hai chúng tôi đi theo. [illegible] *Embrun* [illegible]

[illegible]

Faux, Fauq hoặc *Faoucq*.

[illegible] *Sylvanie* [illegible] học-hành chăm-chỉ theo như ý quí-bà, có vẫn thương tôi lắm. Bấy nhiêu điều là đủ mãn nguyện cho tôi. Và quí-bà lại vừa mới vì có mà cho tôi được biết rằng có vẫn nhớ. Tôi lấy làm hả dạ. Tôi nhờ trời cũng được mạnh giỏi. Duy mỗi ngày thấy gầy đi. Thôi thì kính tay quí-bà nghỉ. Tờ giấy đã hết tôi phải ngừng bút. Vạn phúc, vạn phúc.

Baptistine »

— *Tái bút.* — Bà em dâu của quí-bà vẫn cùng gia-quyến ở tại đây. Cháu của quí-bà thật là đáng bấu. Chẳng mấy bữa nữa mà được tròn năm tuổi. Hôm qua cháu thấy con ngựa đi qua đường, gối có đeo bọ tất thì cháu hỏi : — Con ngựa có cái gì ở gối ? — Cháu ngoan quá ! Con em cháu thì đã biết cưỡi chổi làm ngựa chạy khắp trong nhà mà kêu : ếp ! »

Xem như bức thư đó thì biết hai bà già khéo chiều ông giám-mục là dường nào, đó mới là cái biệt-tài của bác nữ-lưu hiểu được bụng người đàn-ông hơn cả người đàn-ông hiểu lấy mình, ông giám-mục tuy bề ngoài coi bộ hiền lành, thật thà, không bao giờ có đổi, mà có lúc cất tay nên những thủ-đoạn to, quả-cảm, rực-rỡ, nhưng ông làm việc lớn mà coi bộ không ra mình biết là làm việc lớn. Hai bà già thường sợ run, mà chẳng dám ngăn. Duy có mụ *Magloire* một đôi khi ho-he muốn can muốn nói, nhưng là trước lúc cử sự mà thôi, khi đã khởi hành, hoặc việc đã xong thì không bao giờ nói nữa. Khi ông đương làm dở, không hề ai dám lên tiếng hoặc ra hiệu mà ngăn can. Cũng có lúc ông dẫu không cần phải bảo, có để ông cũng không ngờ, mà hai bà nghĩ phỏng rằng công-việc ông làm là trong chức-vụ. Bấy giờ thì hai bà-già thành ra hai cái bóng tối ở trong nhà mà thôi. Âm thầm mà hầu ông cho được việc, vì bằng hai bà đã hiểu ý, đi ra cho khuất là vâng, thì hai bà lũi-thủi mà ra. Khen cho cái nết con người tự-nhiên ý-tứ, lại biết rằng lắm khi săn nom là quẩn-cẳng. Cho nên nhiều lúc, dẫu biết rằng ông có sự nguy-hiểm, mà đành khuất mặt không nhìn, phó thác mạng ông cho Chúa.

Vả trong thư bà đã nói, ví chăng muốn một anh ta có làm sao, thì thân-phận gái cũng đành là hết kiếp. Còn mụ *Magloire*, thì dẫu mụ chẳng nói câu ấy, nhưng trong lòng vẫn biết đinh-ninh.

(Còn nữa)

Tự do diễn đàn

Bàn về vấn đề đàn bà con gái ta có nên đề răng trắng không

Mới rồi đây, xem báo Trung-Bắc-Tân-Văn thấy ông Ng v D. bàn về vấn đề đàn bà con gái ta có nên đề răng trắng không. Ông Ng-v-D. ước ao sao cho dân tộc ta ai nấy đều đề răng trắng cả, đáng mà mở mày mở mặt với các người ngoài, như là các nước Âu-châu hay là nước Tàu vậy. Trước hết ông Ng-v-D. có mấy lời bàn về mấy cái tục mà chúng ta đã hoán cải hơn mười lăm năm nay, như là đàn ông thì húi tóc, đàn bà thì đánh phấn và cải cách y phục vân vân ...

Ngày nay đàn ông không húi tóc, đàn bà hai hàm răng không « trắng như hai rẫy ngọc » mặt không đánh phấn, tay không cầm ô, chưn không đi giày, thì ông Ng-v D. cho là không đủ tư cách ở đời văn-minh này. Ông Ng-văn-D ơi ! văn-minh đấy chẳng qua là văn minh ngoài vỏ, còn trong ó chửa chắc gì người húi tóc đã hơn người còn đểm tóc, người răng đen đã kém gì người răng trắng. Phỏng như ông ra đường gặp một ông cụ già, đùm tóc bạc lơ-phơ, móng tay rõ thật dài, lom khom chống cây gậy đi chẳ là ông cho là chướng con mắt lắm, ông phải biết rằng tổ tôn ta ngày xưa hình dạng cách thức chính là như các ông cụ già ấy cả ; các ông cụ ấy mới chính là con Lạc cháu Hồng mà cái phong trào mới chưa truyền bá vào tý nào. Nước ta ngày xưa toàn là những người hình dạng cách thức như thế cả, mà gương trung thần, nghĩa sỹ để lại ngày nay vẫn không hểm gì. Ngày nay ra chốn thị thành mà xem, thì thấy kẻ mặc áo cụt, người mặc áo dài, y phục lộn xộn, nửa tây, nửa nam, lắm lúc nhìn dưới giày nhìn lên ấn p ô-cô thì khó đoán là ông Tây hay một người dân Nam-Việt, chỉ khi nào thấy cái mũi tẹp, nước da vàng, mới rõ là người ta mặc lốt tây vậy. Song đó chẳng qua là cái y-phục theo luồng sóng mới mà thay đổi đi một ít thôi, còn lấy đấy mà suy xét cường độ văn-minh tiến hóa trong một nước, thì sao được.

Về nữ-giới, cách trang điểm cũng khác xưa. Chẳng phải là bỏ đôi giép cong, đã không đội cái nón thượng quai tơ mà thôi, chưa lại mang giày đầm, lắm cô lại đánh đồ đầm vào liệng chung quanh thành phố. Thế có lẽ mới vừa ý ông Ng-v-D. thế ông mới cho là đẹp. Đẹp đấy tôi tưởng là đẹp cách tỉnh-thành. Sự đẹp tốt có cứ tỷ lệ nhứt định đâu : một cô con gái nhà quê, ăn bận loàng xoàng, nước da bồ quân, vai mang nón tượng, cổ đeo xưa, hàm răng đen lánh, miệng cười hoa nở, không đẹp hay sao ? Đẹp đấy là đẹp thú quê. Đẹp cách thật thà, không phấn điểm son to gì mà đẹp. Một cô con gái như thế vô phước mà gặp ông Ng-v-D. chắc rằng ông ấy khinh ngay, vì mặt không dồi phấn, răng không đề trắng « như hai rẫy ngọc .. » Hàm răng đen, theo ý ông thì chỉ còn ở đám gái quê nơi thành thị. Ôi ! sao gọi là quê ? Thế thì quê hay không chỉ nhìn hàm răng mà biết ngay hay sao ? Như thế thì muốn làm một người văn minh hợp thời thế có khó gì, chỉ đừng nhuộm răng là được thôi. Bà con răng đen lọ mọ nào đi kẻo mà quê !! Hạng người « quê » ấy một ngày kia hết đi, ông Ng-v D. lo rằng phải nữ giới ta khi ấy sẽ có một thứ răng biệt chủng hay sao ? Thật ông quá lo ! tư tưởng ông quá rộng ! Đàn bà ta xưa nay vẫn xâu tai đeo hoa, thế thì nữ giới ta xưa nay vẫn có một thứ tai biệt chủng hay sao ? mà thứ tai ấy có ảnh hưởng gì đến nền quốc gia không ? « Răng trắng là « màu đẹp tự nhiên » sao bôi đen nó đi « trái phép mỹ-thuật... » Ông Ng-v-D. ơi ! ông đã công nhận rằng đàn bà đánh phấn đẹp, thế thì nước da đàn bà để vậy không có về thiên nhiên hơn hay sao, sao lại bôi trắng nó đi ? có trái phép mỹ thuật không ? Phong rao ta có câu rằng « bốn thương răng lánh, hạt dền kém thua » Ông mang câu ấy mà so với một câu của người Á-châu khen răng đẹp của người mỹ-nữ « mình ơi, hai hàm răng mình, thật là rẫy ngọc » xong ông lại hỏi rằng ngọc quí hay hạt dền quí ? xem câu hỏi ông mà không thể nín cười được. Hạt dền đen mà lánh, người làm bài phong-rao tả cái dung nhan mỹ-nữ, cho thế là đẹp — nếu hàm răng mà lánh hơn hạt dền thì càng đẹp biết bao nhiêu ! Ấy chỉ lựa một cái tuyệt đỉnh mà sánh hàm răng đen của người mỹ-nữ, cũng như người Âu-châu lựa ngọc là tuyệt mà sánh hàm răng trắng vậy. Vả chăng trong sự so sánh đấy có gì nhất định đâu. Ta có thể bảo rằng răng đen lanh lánh như rẫy ngọc cũng được kia mà. Một cô mỹ-nữ có hàm răng đen rõ lánh, buổi chiều hôm đứng dưới ngọn đèn điện, bá miệng cười nom hai hàm răng lóng lánh dưới bóng đèn không như hai rẫy ngọc sao ? Cần gì có răng trắng mới xướng lên được rằng : « Mình ơi ! hai hàm răng của mình thật như hai rẫy ngọc » Câu ấy là một người con giai yêu một cô con gái thì sánh bộ răng của người yêu với cái gì quí nữa cũng được, không phải nhất định răng trắng là ngọc mà ông hỏi ngọc quí hay là hạt dền quí.

Ông lại bảo rằng người Âu-châu lấy răng đen là một trò cười, người Tàu cho là đáng khinh, đáng bỉ. Nếu quả như lời ông nói, ta vì hàm răng đen mà bị người ngoại quốc khinh-rẻ, nhục như thế, thì chẳng phải không nên nhuộm răng mà thôi, lại phải nên bẻ cả răng đi nữa, những người Khách ở Vân-nam mà ông gặp trên chuyến tàu hỏa từ Phú-thọ về Hanoi chẳng qua là những anh Khách dốt, mà bà ở hàng Gai cũng chẳng thông gì. Há lại không biết rằng mỗi nước có mỗi phong tục riêng, đặc-biệt ở nước ấy sao ? Đàn-bà Tây răng trắng, đàn bà ta răng đen, bên Tây lấy mùi đen làm mùi tang-phục, bên ta lấy mùi trắng làm mùi tang chế, trong gia đình tây anh em, chị em hôn hít nhau để tỏ tình thân-ái, trong gia-đình ta lấy thế là vô luân-thường, vậy thì bên nào phải, bên nào trái, bên nào đáng khinh, bên nào đáng trọng, ô. ông Ng v-D ? Bàn về phong tục và tư-tưởng Pascal tiên sinh có nói rằng « Vérité en deça des Pyrénées, erreur au delà », còn ở bên phía núi Pyrénées nay ta cho là phải, qua đến phía kia thiên-hạ cho là trái. Tóm lại răng đen là một cái tục của nước ta — cái tục ấy xưa nay vẫn đi cặp với cái tục ăn giầu. Ông muốn cho nữ-giới đề răng trắng như các nước tây vậy thì ông làm sao cho cái tục ăn giầu của ta tiêu-duyệt đi — vì nếu răng trắng mà ăn giầu, sẽ thành ra một thứ răng đen chẳng đen, trắng chẳng trắng, luốt-luốt ! Nữ-giới ta sẽ có một thứ răng biệt chủng xinh thay ! đẹp thay !

**« Lấy chồng cho xứng tấm chồng,
Bõ công trang - điểm, má-hồng răng đen ».**

Đấy, các cô các bà nước ta, mong cho có hàm răng cho lánh cho đẹp, cái má-hồng đi theo hàm răng đen « lánh hạt dền kém thua » là một vẻ khuynh thành đẹp của mỹ-nữ ta. Bây giờ ông muốn cổ-động cho toàn « dân bạch-xỉ ta nên đời » Ôi ! ngày xưa « hắc-xỉ » ta không nên đời ru !

Hoàng-mộng-Kham.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỬ-KÝ THANH HOA)

Soạn-giả : F. NAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển . . . . . 1 . 00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé 0 $ 30 thứ 2 $ 00 cò 0 $ 20 thứ 1 $ 00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Rượu bồ-đào :
• TONIQUE TONKINOIS •
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ :* ***2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.***

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ 6 tờ báo này.

• XE Ô-TÔ HIỆU •
Rolland-Pilain
12 MÃ LỰC

Mới rồi đã phá được hết các giải :
Giải *xe đi chơi* và giải *xe đi lấy nhanh*
Cuộc thi trèo trên Tam-đảo lần thứ hai vừa rồi vào hạng trèo giỏi hơn cả.

GIẢI XE ĐI CHƠI
Thứ nhất : xe Rolland-Pilain, 16 phút 42"

GIẢI XE ĐI LẤY NHANH
Thứ nhì : xe Rolland Pilain, 15 phút 28"

Đại-lý ở bản-xứ là :
• GARAGE AVIAT •
PHỐ HÀNG VÔI — HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Le cordial merveilleux

Voici une scène qui s'est passée à ma porte, à l'hôpital de la Charité.

Un médecin avait besoin d'un cadavre pour faire quelques expériences sur la taille. Il s'adressa à l'infirmier. Celui-ci lui dit : « Vous venez à temps. Il y a là, N° 16, un grand gaillon qui n'a pas plus de deux heures à aller. Deux heures ! lui répondit le médecin : ce n'est pas tout à fait mon compte. Il faut que j'aille ce soir à Fontaine bleau, d'où je ne viendrai que demain au soir, sur les 7 heures, au plus tôt. — Cela ne fait rien, lui dit l'infirmier, partez toujours, on tâchera de vous le pousser. »

Le médecin part : l'infirmier s'en va à l'apothicaire, ordonne un bon cordial pour le N° 16. Le cordial fait à merveille : le malade dort cinq à six heures. Le lendemain, l'infirmier va à son lit, il le trouve sur son séant, toussant et crachant librement, près que plus de fièvre, plus d'oppression, pas le moindre mal de côté. « Ah ! lui dit le malade, je ne sais ce que vous m'avez donné mais vous m'avez rendu la vie. Tout de bon ? Rien n'est plus vrai. Encore une potion comme celle-là, et je suis hors d'affaire. — Qui et le médecin, qu'en dira-t-il ? - Que dites vous ? Rien, rien, » répond l'infirmier en se flottant le menton avec la main et un peu décontenance. « Infirmier, lui dit le malade, vous faites la mine : vous voilà comme si vous étiez fâché de ce que je vais mieux. Non, non, ce n'est pas cela. Cependant d'heure en heure l'infirmier allait au lit du malade et lui disait : Eh bien ! l'ami comment cela va-t-il ? Admirablement. Et l'infirmier, en s'éloignant, se disait en lui-même : Si cela allait finir ? je vous laura si bien poussé qu'il en reviendra. Ce qui fut entendu.

Le lendemain, le médecin arrive pour son expérience. « Eh bien ! dit-il à l'infirmier, mon cadavre ? Votre cadavre, il n'y en a point. Comment ! il n'y en a point ? Non, aussi est-ce votre faute. Notre homme ne demandait pas mieux que de mourir, c'est vous qui êtes la cause qu'il est revenu. Pour votre peine vous attendrez. Que diable aussi ! pourquoi vous en aller à Fontainebleau ? Si vous étiez resté, je n'aurai jamais pensé à lui donner ce cordial qui l'a guéri, et votre expérience serait faite. Eh bien ! dit le médecin, il n'y a pas grand mal à cela, nous attendrons, ce sera pour une autre fois. »

(Bibliothèque)

Deux actes de la vie de Turgot

Turgot fit ses études au collège de Louis le Grand. Sous son extérieur trop sauvage, il cachait un cœur excellent et une raison précoce.

On cite de lui, pendant son séjour au collège, un trait qui, dans l'enfant, annonçait déjà l'homme. Sa famille s'aperçut que l'argent qu'il recevait d'elle disparaissait très vite et sans qu'on put en deviner l'emploi. On fut surpris et inquiet, on savait qu'il était très studieux, n'aimant ni le jeu, ni la dépense, que pouvait-il donc faire de son argent ? On le surveilla, et on découvrit qu'il le distribuait à de pauvres écoliers pour leur permettre d'acheter des livres. Ainsi ce généreux enfant comprenait déjà tout le prix de la science, et, au lieu de satisfaire son bon cœur par des aumônes vulgaires, il donnait aux pauvres ce qu'il considérait comme le plus grand des trésors : un livre.

Turgot se voua à la magistrature. Son austère probité et son désintéressement lui méritèrent la considération générale. On raconte de lui, pendant qu'il était magistrat, un trait d'une rare justice.

Il avait été chargé d'examiner un procès très grave, dans lequel un employé était poursuivi pour un crime. Persuadé qu'il avait affaire à un coupable et que le devoir qu'il aurait à remplir en cette circonstance serait un devoir de rigueur, le jeune magistrat ne se pressa pas de s'occuper de l'affaire. Cependant, après de longs retards, il prit connaissance des pièces et il acquit à sa grande surprise, la preuve que l'employé était innocent. Dès lors, Turgot s'adressa à lui même de grands reproches. Un autre se fut contenté de ces regrets et se fut dit lâchement que l'accusé était encore trop heureux de voir après un long temps son innocence reconnue.

Mais telles ne furent pas les réflexions de Turgot. « Voici de longs mois, se dit-il, que l'honneur de cet homme est sous le coup d'une accusation odieuse. Combien d'autres ont fait comme moi et l'ont condamné d'avance sans l'entendre ! En outre, depuis qu'il est en prison, son travail est suspendu, et il ne tire plus de son emploi le profit accoutumé. C'est par ma faute que ses malheurs ont si longtemps duré, et je lui dois une réparation. Turgot s'informa alors de la somme d'appointements dont l'accusé avait été privé pendant la durée du procès, et la lui fit remettre sur sa propre fortune en déclarant que c'était là un acte, non de générosité, mais de pure justice.

Ainsi celui qui avait si bien pratiqué la générosité à l'égard des enfants de son âge, ne sut pas moins bien pratiquer la justice à l'égard des hommes

BRUNO

Feuilleton

Một liều thuốc bổ thần-diệu

Sau đây xin kể một việc xảy ra ngay ở gần nhà tôi, ở nhà thương làm phúc.

Một y-sĩ cần có một cái tử thi để thí-nghiệm về việc mổ bong-bóng, bèn hỏi người khán-hộ. Người khán-hộ nói : « Ông đến vừa may, ở giường số 46 kia, có một đứa chỉ còn sống đó hai giờ nữa là cùng. — Y sĩ nói : Chỉ độ hai giờ nữa thôi ư ! Thế thì không thật được tiện việc của tôi. Chiều hôm nay, tôi phải đi Fontainebleau, nhanh lắm là hồi bảy giờ chiều mai tôi mới trở về. — Người khán hộ nói : không can chi, tiên sinh cứ đi, tôi sẽ cố làm cho nó dai dẳng đến giờ ấy ».

Y sĩ đi, thì người khán-hộ chạy đến tìm người bào-chế, bảo làm một liều thuốc bổ rất tốt cho người đau nằm giường số 46. Liều thuốc như thế thấy tôi hôm nào không bằng lòng vậy. — Không, không phải thế. Sau cứ độ một giờ đồng hồ, người khán hộ lại đến giường người đau và hỏi : — Thế nào, khá chứ ? — Khá lắm. Người khán hộ trở ra tự nói một mình : Nếu cứ thế mãi, thì ra mình bổ cho nó quá thành ra lại hồi lại. Về sau quả thật như thế.

Ngày hôm sau y sĩ đến định để thí nghiệm : Nào thầy, tử thi của tôi đâu ? — Tử thi của tiên sinh ư, thưa rằng không có. — Thế nào, lại không có ? — Không có. Nhưng cũng tại lỗi tiên sinh. Nó cứ còn đợi cái chết thôi, tại tiên sinh nên nó mới hồi lại. Tại tiên sinh, tiên sinh phải đợi vậy. Rắc rối quá ! Việc gì tiên sinh lại đi Fontainebleau. Nếu tiên sinh ở lại thì tôi không cho nó uống liều thuốc ấy, đến nỗi nó lại khỏ, thì có phải tiên sinh đã được thí nghiệm rồi không. — Y sĩ nói : Không can gì. Ta sẽ đợi ; để lần khác vậy.

N. V. L.

Hai việc hay trong đời ông Turgot

Ông Turgot theo học ở trường Louis le-Grand. Bề ngoài trông rất là lãnh đạm vô-tình, mà bụng rất tốt, và lại khôn sớm.

Người ta kể một truyện của ông, trong khi ông còn theo học ở nhà trường, xem truyện trong lúc thiếu niên, đủ biết về sau trưởng-thành là người thế nào. Nhà thầy tiền gửi cho ông rất chóng hết, không biết ông chi-tiêu việc gì, lấy làm la lắm; nhà vẫn biết ông chăm học lắm, không thích chơi bời tiêu sài; vậy không biết ông dùng tiền làm việc gì. Sau đó ra mới biết rằng ông phân phát cho bọn học-trò nghèo để họ có tiền mua sách. Thì ra tuy còn bé, ông đã hiểu cái giá-trị sự học, mà trong khi giúp đỡ kẻ nghèo khổ, lại cho người ta cái của mình coi là quý nhất trên đời, nghĩa là quyền sách để học chứ không dùng những vật thường để bố thí như người khác đâu.

Sau ông vào trong ngạch tư-pháp. Cái công tâm thận-trọng và lòng thanh-liêm minh bạch của ông làm cho thiên-hạ rất là kính-phục. Người ta có kể một truyện công-bình ít có của ông trong khi ông làm quan thẩm-phán.

Nguyên ông phải xét một cái án rất quan-trọng, một người tòng sự bị can về trọng tội. Ông in trí rằng người ấy là một người có tội, chỉ còn có một việc trừng phạt nữa mà thôi, nên ông để thong thả không xét đến việc ấy vội. Mãi về sau, ông xét kỹ giấy má, mới biết người tòng sự ấy vô tội, ông rất lấy làm la. Từ đấy ông hối hận vô cùng. Gặp thử lại người khác, thì chỉ hối hận như thế mà thôi, rồi bụng lại bảo dạ một cách để lên rằng kẻ bị can phải giam bấy lâu, nay lại được xét ra là mình vô tội, thì cũng đã là sung sướng lắm rồi. Nhưng ông Turgot thì không

Cảm sát hay Cảm-kỳ

Cùng nhau vội lúc chữ đồng,
Thuyền-quyên ai nỡ anh-hùng thì bỏ.
Bằng trong tác hợp cơ-quan,
Chữ tình ngày lại thêm tuần một ngày.

(*Còn nữa*) Giang Tả

Truyện ngắn

Hai người cùng tới hết cả, thật là tiến thoái lưỡng nan, Trần-Sinh đành mời cả thiếu-nữ về Nam, ở nhà cầu-phụ. Kể bắt đầu đoạn cuối của truyện, biển mười Trần-Sinh liền đưa bạn đi thay đổi trang sức, bảnh-kỷ định lưu lại hôm sau, thung dung trò truyện, hỏi ra mới biết cô thiếu-nữ là đồng hương với Trần-Sinh, biệt hiệu là Minh-Châu, là trưởng nữ một quan tuần-phủ vẫn ở với thân-mẫu tòng học tại Hanoi, vừa trúng tuyển kỳ thi Sơ-học Pháp-Việt, càng hỏi thăm, càng ưa-quyến như Trần-Sinh.

. . . Thơm nức hương-lân.
Hoa cười ngọc nói vẻ giai-nhân
Cùng nhau gặp gỡ bước phong-trần.
Chữ tình ngày lại thêm tuần một ngày

(*Còn nữa*) Giang Tả

VĂN UYỂN

Nghĩ giúp người cháu mừng ông bà tám mươi

Tuổi tác ông bà có dễ đâu,
Năm ba đàn cháu chúc vui mầu.
Tám mươi chiếu rượu cười tươi mặt,
Một lễ thêm dì mừng gặt đầu.
Gọi chút mâm đào dưng lễ bạc,
Còn nương bóng trác đợi ơn sâu,
Dám xin hạch bạc bon Bành-tổ,
Năm phúc gì hơn phúc sống lâu.

Nghĩ giúp người con mừng bà tám mươi

Học kinh quang-lộng đường thương tuyết,
Quyết duyên tây về tóc trang hoa.
Tiệc tám mươi xum họp một nhà,
Nền tư đại vui vầy trăm vẻ,
Hào fra gia phong thu ấn định thế,
Đền vinh-lão cách lục nhân ông,
Cõi hương thôn mở tiệc tưng bừng,
Bạch thọ trước xin dưng chén thọ,
Tóc bạc gia mỗi đẹp hơn nẻ,
Ngày Nghiêm thăng Thuấn lại thêm
Kỷ dy xin chúc hai thân. tuần.

Nguyễn-Quỳnh

Nhà Bán-đồ « TÍM-TÂM » ở Hà-nội, ở phố Hàng Trống Chủ-nhật, thế nào cũng có bán tự tâm giờ sáng.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rassel

Mỗi hộp 50 cachets

Nhân nhà có con em các nhà nên biết thứ thuốc Bổ-Tự-Ngọc-Lan tiên như thế nào, được thấy là một thứ thuốc bổ trẻ con rất mau nhiệm và sẽ nồng nàn làm cho trẻ nhỏ chóng lớn. Mà vẫn được các nhà thầy lý thuyết rất đều là thứ thuốc này không có thứ nào hơn được, những quan sang đã dùng rồi đều khen mà đồng thời cũng ca ngợi phương thức được. Giá mỗi lọ là 0$25, ở các tỉnh xa có viết nhiều thiệp hỏi, xi muốn mua được mười biết ở tỉnh mình. Hiệu nhà bán thuốc ở Hanoi là hiệu TỰ-NGỌC-LIÊN, số 46, Rue Paul-Bert à Hà-nội.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

ỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rưa xưng đo đây, đ... con cái, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể tinh ra các bệnh khác.

... ngoài xem bệnh ấy tại nhà ...

Elixir Tridigestif

có chất Panercatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$ 50

Có bán tại : Nhà Bá chuông, Hanoi

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các dương chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ năm chạy lên Nam-Vang. Sang hôm Sau đến Thakhek. Lại chuyển sang Vientiane

AUTO-POSTAL

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm chủ-nhật chạy đến Nape nghỉ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đi về Hanoi.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý khách ai muốn đi xin đánh giấy-thép cho biết trước hai mươi hôm giờ để bớt-lấy tiêu xếp xe cho đủ.

Hàng tây đi . . . . . 28 $ 00 *một chế ngồi.*
Hàng ta đi . . . . . 14 . 00 —

Đường đi Hué và Vinh lại đi Nghệ hàng ngày nào cũng có xe chạy xin lấy vé trước cho một ngày.

Tổng đại-lý : PHẠM VĂN PHI.
Vinh. Đường ba. Yên-lý. Thakhek. Cầu-lu. Nape

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panam... có rất số đã hoàn lại (Obligation Panama à lots). Lần nào phải xổ, ngày 28 cũng, của thì 17 tháng mười tháng này 28 quan, theo như lệ định trong luật. Như vậy mỗi ngày đều đánh mấy lần, có thì trở nên giàu có được).

Mỗi năm phải xổ 4 lần, là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền xổ-hiệu, như là mình đã nộp bốn tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lĩnh nguyên số tiền lô ấy. Mỗi trái-đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô to 500 000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 3 triệu lô.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY :

136 lô.	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
136 lô.	250.000 —	1.320 lô	3.000 —
268 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
268 lô.	50.000 —	1.760.000 trái-đơn	400 —

Người có trái-đơn nào cũng được dự cuộc rút số rồi cho mỗi lần rút số trái-đơn rút ra trúng thưởng. Các số được lĩnh người nào, không phải trả gì cho ai cả. Mỗi lần rút số đã nhân được một cái bằng số rõ rút đem trúng số, không phải trả tiền. Các số sẽ trúng bằng tỷ đồng với cái trái-đơn đã lại nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 17 Mars 1906. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải ngại ngờ cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự cuộc rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Làm trai biết uống trà tàu

Sâm mậu liên tâm, mỗi gói.		0$22
— ô-long,	—	0,20
Thanh thái liên tâm,	—	0,20
Công phát	—	0,20
Hồng thái	—	0,18
Vạn xuân	—	0,16
Bao thiếc chiếu giá thêm.		0,10
Chè gói lẻ mỗi trám. . .		0,89

Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo.

SÂM-MẬU TRÀ HIỆU

59 phố hàng Ngang, Hanoi

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Mấy nói số 245

Hiệu bán mới từ năm 1889, kể được 37 năm chuyên nghề làm các hạng nghệ hoa, cống, chất sống bằng xi-măng. Được nhiều quý khách của Nhà-nước, Hàng tốt, giá cũng hạ, vị hiệu vẫn trung thành với khách.

Ai muốn cho được vừa ý, xin mời lại hiệu.

MAO-SENG Kính cáo.

Cách mới trị bệnh giang-mai

Cứ theo như những tài liệu mới có của các bác sĩ tại các nhà thương Âu-châu thì ngoài những cách chữa thuốc cổ bằng asperine và bismuth ra, lại có thứ thuốc mới chế bằng chất Stovarsol, thứ thuốc này được hiệu nghiệm lắm. Nó không những khỏi hẳn bệnh giang-mai mà lại không có hại gì cho thận và gan như các thứ thuốc cũ. Thuốc này thì chỉ tiêm vào bắp thịt, mỗi tuần lễ một lần, mỗi lần 0g15 là cùng. Xem như việc trị bệnh giang-mai bằng thuốc gọi tên SILOMARSOL thì hiệu nghiệm chóng thấy thuốc mạnh gấp mười thuốc cũ. Nhưng ta nghiệm ra những người đau bệnh giang-mai mà trong máu có nhiều vi-trùng thì thuốc này thường không khỏi hẳn được, mà phải dùng thêm thuốc cũ nữa mới được. Vậy thì thuốc mới chế này cũng chưa phải là thuốc hoàn toàn. Muốn chữa cho khỏi hẳn bệnh giang-mai thì phải dùng cả thuốc cũ và thuốc mới. Nhưng thuốc mới này thời gian trị bệnh ngắn hơn thuốc cũ nhiều. Thuốc này hiện đã có bán tại hiệu thuốc của Nhà-nước, quyền cũng được không mất tiền.

Dr TRẦN-VĂN-LAN

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR cũng nhảy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mài gì cả; giá dù ông tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẻ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẻ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà báo chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

Tự tử. — Vào hồi 6 giờ rưỡi chiều ngày 14 novembre ở làng Hàng-kênh có người đàn bà tên là Vũ-thị-Ngọ 55 tuổi làm cu-li nhà L. U. C. I. A. thắt cổ treo lên sà nhà tự tử. Chưa rõ duyên cớ tại làm sao mà người đàn bà ấy quyên-sinh một cách khốn nạn đó.

Chuyện chị em. — Vừa rồi có một quan ở Sơn-tây qua Haiphong buôn tỉnh vào thường thú ở nhà Đan-thị-Tảo tức Vượng 30 tuổi, (ý chừng là bà chè) và Đan-thị-Thanh tức đào Xuyến, 20 tuổi ở xóm Hàng-kênh, tuy là hộ ngũ, thì không rõ rằng say mê đến thế nào mà lại bị chị em bỏn ngày quần áo, tư-trang và mén tiền 46 $ 21. Sau quan tỉnh nghệ mới vội vàng đi trình bao thì ngày thứ bảy trước sở Mật-thám đã cho người đi xét hỏi để sang tòa án phân xử.

Đẻ rơi. — Giữa trưa ngày 13 novembre Trần-thị-Lại 21 tuổi nhà ở số 124 phố Maréchal Pétain đi qua phố Bonnal thì giở dạ đẻ đứa con gái, nhưng đứa bé chết ngay nên đã cho đưa vào nhà mồ, còn người mẹ cũng đưa vào nhà thương.

Trẻ con lạc. — Ng-thị-Quán 33 tuổi nhà ở số 8 phố Đầu-sấu, có đơn trình lạc mất đứa con gái nhỏ tên là Trần-thị-Ngayệt 12 tuổi từ chiều ngày 11 novembre 1925.

Ôm đường. — Phạm-v-Bát 55 tuổi đi xin tuổi ốm nằm ở phố Henri-Rivière thì người ta đã cho đưa vào nhà thương.

Lăng mạ. — Trần-thị-Mùng 21 tuổi, ở nhà ở phố Belgique có đơn trình Ng-v-Vạt 15 tuổi về nghề nghiệp, Trần-v-Nga 16 tuổi tập nghề vận lại ô-tô và Ng-v-Trâm 40 tuổi làm bồi nhà công ở phố Belgique là cùng lăng mạ thị.

NAM-ĐỊNH

Lễ phụ táng đức Khải-định. — Từ khi có tin đức Khải-định thác-cô tháng 9 này, các công-sở và nhiều nhà tư gia đều kẻ có treo cờ rủ.

Hôm thứ năm trước các quan tỉnh phủ huyện cùng các tỷ đều xuống áo trắng làm lễ phát tang tại tòa công.

Hội chợ hỏi các nhà buôn. — Vừa rồi có hội đồng hội-chợ Nam định có ra các nhà buôn mấy câu hỏi khai có hội 4 điều như sau này để cải nghị.

1° Hội chợ năm nay có được như ý không?

2 Ước chừng bán cả thảy được bao nhiêu tiền hàng có thể kể ra được không?

3° Về kỳ chợ hội-chợ này có điều gì nên nói không?

4° Có định đến sang năm lại đến dự hội-chợ Nam định nữa không?

Đánh quần thi. — Kỳ báo hôm thứ sáu đã tường thuật về ba cuộc đánh quần thi. Quần cuộc đơn về bọn thứ nhì (simple de sérvice) thì chiều thứ ba mới rồi đã đánh thi tại sân quần club trước sở công-chính. Bên bọn nhà trường thì M. Trần-văn-Bửu mà nên club thì M. Mahomed, M. Phạm-văn-Bình làm trọng tài, cuộc đánh quần này cũng vui vẻ đông người xem lắm. Lão ra đến năm quần thì cậu Bát người còn bé mà sẻn khỏe, ai cũng cầm chắc bên Hội học-giới nhà trường thua. Kết cục thì M. Bát thắng M. Mahomed (6 à 3 et 6 à 1). Thế là bốn giải hội học-giới năm nay được hưởng cả. M. Phạm-văn-Bình được cái lọ men tây cùng cái đĩa pha-lê nạm bạc đựng đồ trầu miệng giá 50 $. (Á đơn lẫn lép). M. Bình được trưởng thực đích đáng. M. Phạm-trí Mẫn (kỳ trước đăng lầm là Lê-văn-Mẫn) được lọ mực khay bằng pha 18, nắp bạc để trong cái hộp bọc xa tanh thì giá 30 đồng. M. Hằng tức Pinzoc frère được thưởng cái lọ bục chạm rất đẹp trị giá 20 đồng. M. Bát được thưởng cái hộp có mấy thứ dùng trong văn-phòng rất quý trị giá ngoại 20 đồng. Sau khi tính thưởng các hội-viên hội Thể dục đánh quần Học-báo có đứng ở trước bàn quần trường Jules Ferry cùng ông đốc Michel để hiệu Minh-tân chụp ảnh làm kỷ-niệm.

Đá bóng thi. — Nhân dịp hội Đình-chiến bà con Nam-thành bỗng nhiên được cái tân hạnh là có là chứng kiến cuộc đá banh thi của hai hội. *Radium* haiphong cùng Kiến-hương Thanh-hóa. Cứ như lời ông giáo Thụ đội quán hội Kiến-Hương thì lễ hội ông mời hội *Rad um* vào Thanh đá tại, song gặp lúc có tin buồn của Hoàng-thượng nên mới lại rủ nhau ra Nam-định tranh đấu. Đúng 4 giờ chiều hôm 11 Novembre quan phó sứ Bautonnet thổi còi thì hai bên gian quân, bên Annam Thanh-hóa tới bên áo đỏ, bên Trung-hoa *Radium* thì bên áo dọc đỏ nên lắng. Hội *Radium* là một hội bóng giỏi có tiếng ở hải-cảng, lắm ngoại đã dự cuộc tranh giải quán-quân về ngạch trên (leur catégorie, nghĩa là hội Kiến-hương cũng đá làm đối thủ. Các hội viên bên hội *Radium* trông rất lực lưỡng, còn người bên Kiến-hương thì gầy gò, lẻo khẻo nào ai để ăn ai! Cứ xem các hội viên Trung-hoa đá ở Nam-định vừa rồi tuy cũng chẳng lấy gì làm giỏi lắm, kết cục hoa, chẳng ai được vẻ vang nào. Lối bà con còn nhớ năm ngoái hội *Grand Air* tranh đấu với hội Kiến-hương mà hội ấy bằng một vận Tuất thì ấn Nam định cũng không phải là tỉnh vượt đá bạn-tông vậy.

Nhưng đá thì thôi hôm hội Đình-chiến vừa rồi thì xem ra hội Kiến-hương lên bộ lắm. Đáng khen nhất là mấy người đá cầu không rất mạnh mẽ. Hội Kiến-hương đá đã lần bỏ lại gặp có người giữ giải giỏi và cứng. Quả bóng bắn vào như tên mà bắt được ngay. Khuyên hội Kiến-hương sang năm nên đi thi giải quán quân 2er série mày ra thăng đấy!

Hỏi các nhà thể dục. — Hàng ngày xem báo hội Foot ball tỉnh kia vốn có 3.000 vào làm nhà hội quán kia tính 1000 đồng, nào là tụ tiết tục năm bình chu niên, đoá cổ nhà lại đến tỉnh mình mà chán. Nay ai cũng tỏ muốn lập lại hội *Gandoir* cho cả làng đồn, vì hội Grand-air là một cổ quan trên cao tiếp, có điều lệ chắc chắn sẽ thoả một nơi làm nhà hội quán để vật liệu của nội, có các thứ sách nhật báo về thể dục, có rơi cuộc sách, có nơi tập đu, tập tạ văn văn... Muốn được có một hội thể dục hoàn toàn như vậy cần phải có tiền. Vậy mong rằng các nhà có nhiệt tâm về thể dục nên vào hội cho đông cùng là ra tâm tán thành cho hội vinh viễn hoàn bị mà còn mong đối thủ với hội các nơi.

Ngài nào muốn hỏi về hội Grand-air nên viết thơ cho Monsieur Tu-Sơn 27 hàng Đàn là thành thử-ký hội.

Hội Grand air lại cảo

Phát hỏa. — Hồi bảy giờ giờ sáng hôm 13 Novembre bỗng nhiên cái nhà bà Thông Ửa số 39 phố hàng Đàn phát hỏa thấy lửa bốc, hàng xóm chạy đến chữa nhiệt là hai nhà láng giềng cứ đứng trên gác sàn đổ nước xuống, cháy độ vài phút thì ông sếm đến hết sức hô hào chữa cũng kéo đổ cái mái bếp, nên ngọn lửa yếu dần, giá ban đêm thì khốn to. Không thiệt hại gì.

SƠN TÂY

Cái nạn ô tô. — Ngày 6 vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 1291, của hiệu vận-tải Loupy, do *chauffeur* là Nguyễn-xuân Đoài, 30 tuổi cầm máy đi ở Hanoi lên, khi đi đến gần làng Tuy-lộc thì có gì phải một bà lão ăn-mày tên là Kiều-thị Khe, 71 tuổi. Tội nghiệp bà lão, khi vực lên, đem chữa đến nhà thương thì đã chết.

PHÚ-LÝ

Trộm vào nhà thương. — Đêm hôm 12 rạng ngày 13 novembre, có kẻ trộm vào nhà thương lấy mất một cái đèn cốn, hai cái mền, sau cái áo của bệnh nhân và một cái mũ hai cái áo lương, hai cái quần của người khán-hộ canh đêm ở đấy.

Đẩy tờ bất tương. — M. Phạm-tấn-Tảo có đơn thưa lên đẩy tờ là Trần-văn-Bường, 17 tuổi, quán làng Đông-xá, huyện Thanh-liêm về tội ăn trộm 119 cái chai không, và tên Trần-thị-Vũ ban rượu ở phố Tắc-kha cần về tội chứa chấp những đồ ăn trộm ấy.

Hai tên ấy đều đã bắt giam để xét tỏ.

HƯNG-YÊN

Lễ phát tang đức Khải-Định. — Hồi 4 giờ chiều 12 novembre các quan lĩnh các viên chức có phẩm hàm lông-sự các công-sở các phủ huyện cùng ở các tỷ thuộc đã làm lễ phát tang đức Khải-Định tại tỉnh-cung, Quan Tuần-tượng mặc áo khăn xô ngang, các viên-chức và các quan cùng các tỷ-viện nào hàm từ tòng lục giờ trở đều khăn trắng áo giao lĩnh, còn từ chánh tuất giờ xuống đều khăn trắng áo dài thâm.

Hai bên hành-dụng có lính khố-xanh và lính cơ bộ súng. Lúc xướng cử ai, mọi người đều cúi xuống độ 5 phút tay bưng miệng, nhưng không ô tô. Trong khi lễ thì lính khố-xanh thổi mười bài kèn.

Đến thì lễ có quan chánh Công-sứ, quan Chánh-án, quan Giám-binh văn văn.

Cháy. — Chiều 11 novembre hồi 7 giờ tại phố Hiệu-rượng phát-hỏa cháy mất hai cái nhà và một cái nhà gỗ, lợp là mới làm xong. Hỏi duyên-cớ làm sao mà cháy thì người ta nói một tên kia nghề cưa cưa say rồi nhau với vợ, tức mình, lấy rác vào gầm giường đốt giường. Lửa bốc lên mái rồi cứ thế bén lên nhà, cháy hết nhà ấy sang nhà khác. Thiệt hại hơn 200 đồng bạc. Hiện tên làm cháy nhà đã phải bắt giam để xét.

QUẢNG-YÊN

Ngọn đèn mới. — Như lời bản-quán đã nói, sáng hôm 10 novembre quan chánh kỹ sư Hanoi cùng các quan Tây Nam hội tại dinh quan Công sứ để khánh thành nhà máy đèn.

Đối với dân Hà-thành, Hải-dương ngọn đèn điện là thường, nhưng đối với bà con Quảng-thành là một vật mới, một sự lạ, nên từ hôm 10 novembre đến nay, trẻ con người lớn nào nức lắm. Tối đến ai ai là lũ bảy chen nhau ngoài đường xem bật đèn tựa như đám hội đêm trong ngày Đình-chiến ở Hanoi. Ngọn đèn văn-minh này chỉ hại riêng cho chú chích chú cược và các bác phu xe thôi. Số là cứ bác xe ở đây cả ngày chỉ trông mong về mấy chuyến tàu đêm Haiphong lại, Hongay về. Nay có đèn điện, hành-khách phần nhiều không phải nhờ đến ngọn đèn tù-mù kia đưa đường nữa.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỔNG LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTEL

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất

... bằng chất : Santalol
chất : Uroformine
có chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được chắc-chắn và tiện-nang chu-đáo, nên gửi hiệu *NAM TÂN, ban sách, số 54, phố Paul-Bert, Haiphong bán giấp.*

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

N A M - T U Y E N

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rẻ mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mua mau kẻo hết hàng tốt. 2026

BẾP, ĐÈN VÀ GIÁ HẠ

Nhiều và lượt Tây 3 $ 50, 3 $ 00 et 2 $ 50

Lượt 2$50, 3$00 et 4$00

NGUYỄN-NGỌC-LINH

104, Rue des Changres, Hanoi

Ateliers et Fabrique à Cholon (près Arroyo Chinois)

Bán buôn rất hạ

CASQUES EN LIÈGE

2$50 à 3$50

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ — MÁY THỨ GIÁ HÀNG

Đĩa sâu, bằng aluminium, đường kính 20 c.m	Một cái :	3 fr. 50
Đĩa sành kiểu Salamanque, rẹt	Một cái :	1 fr. 00
Đĩa sành kiểu Salamanque, trũng	Một cái :	1 fr. 00
Chén chè, không có đĩa rằm, kiểu Salamanque	Một cái :	3 fr. 50
Ấm cà phê Monofiltre bằng aluminium bóng	Một cái :	1 fr. 50
Ấm pha cà-phê du Nord, men trắng, chỉ xanh, đựng được 8 chén.		32 fr. 50
Ấm pha cà-phê kiểu Russe, đồng mạ kền, quay ngược được, cán gỗ đen. Để tốt bền. Đựng được 4 chén		20 fr. 00
Xoong có viền, aluminium bóng, chuôi sắt mạ thiếc. Đường kính 12 c/m.		3 fr. 00
Bock, men đá hoa, đựng được 2 lít		12 fr. 00

TÉLÉPHONE N° 126 — ADR. TÉLÉG. MAGASRÉUNIS — BOITE POSTALE N° 40

Rượu hiệu DUBONNET

Rượu bổ và dưỡng lấp sức lực lại

Trong gia tộc giờ uống rượu

DUBONNET

thì trước giờ ăn cơm một Khắc đồng hồ

en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SẢN-NHIÊN-ĐÀI HỌP ĐẠI HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN

Đúng một giờ chiều hôm chủ nhật 22 Novembre 1925
Xin mời các ông các bà có tên sau này là hội-viên sản-nhiên-đài đến nơi đại hội đồng thường-niên tại nhà hội ngõ Hàng Mã-mây số nhà 8, Hanoi.

Các việc sẽ bàn bởi ông hội-đồng quản trị :

1° Nghe tờ trình của hội đồng quản trị (conseil d'administration) ;

2° Nghe tờ trình của các ông kiểm khảo (commissaires censeurs) ;

3° Duyệt-y tờ trình của hội-đồng quản-trị ;
tờ trình của các ông kiểm-khảo ;
tờ khai lỗ lãi năm và
các khoản chi thu từ 1er 1924 đến 30 Avril 1925 ;

4° Du-Ay các công việc của hội-đồng quản trị từ 1er Mai 1924 đến 30 Avril 1925 ;

5° Định việc chia lãi ;

6° Định tăng vốn hội 4.000 $ lên một vạn đồng là 10.000 $;

7° Bổ thay mấy điều cực lệ hội ;

8° Bầu lại hội đồng quản trị về năm 1925-1926 và định lương đại lý ;

9° Bầu lại các ông kiểm-khảo về năm 1925-1926 và định tiền phụ-cấp

10° Các việc vặt

Hội đồng Quản trị
Sản nhiên-đài

Tối thứ hai 16
và Tối thứ ba 17 Novembre 1925

CON CHUỘT SA TRÌNH GẠO

Là vở chèo cải soạn thành được nhiều điệu hát rất hay, các câu hát rất là thâm thúy và có ý vị lắm. đó trước Bản-hội đã diễn lần đầu, song chưa được hoàn toàn cho lắm, nay soạn giả đã sửa đổi lại và bọn hát đã được thành thuộc cả rồi, Bản-hội xin đem ra diễn lại luôn trong hai tối đề các Quý khách đến mua vé hôm trước không được thì xin ba cô đến tối hôm sau lại thường thực cho. Có bán vé trước. đúng 8 giờ tối thì khai diễn

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

VẠN-HOA

Trốn đi đâu thoát? — Đinh-văn-Minh, người làng Yên-trì là lính khố-xanh ở đồn Gowtew, chiều hôm 12 novembre ông đồn Gow ow sai bắn mang tới bảo ra giao cho ông đồn Por Wain (Vạn-hoa). Fâibảo rằng làm cho Minh ta tối mắt lại, không nghĩ đến lúc tay bị xích, chân vào cùm. Hắn lấy hết tiền ở trong, còn bao kẻ ông mang gửi tên lái thuyền, rồi cút thẳng vào rừng. Được tin báo, ông đồn Por Wain lập tức cho lính đi truy-nã thì sáng hôm 13 novembre đã bắt được nó rồi. Bây giờ có lẽ hắn thì sự đã qua.

THÁI BÌNH

Lễ thành-phục đức Khải-định. — Ngày 10 Novembre quan Tuần-phủ có thông đạt cho cả tỉnh đến cử lễ thành phục đức Khải-định tại vọng-cung. Hồi 7 giờ sáng hôm 12 Novembre tại vọng cung trang hoàng rất long trọng. Các quan đường thuộc các ông nghị-viên và gần hết các viên chức các tòa các sở, các ông chức sắc trong tỉnh mặc đồ tang phục vào vọng-cung làm lễ ngũ bái tam khấu đầu, duy có các ông giáo là không ông nào đến cả. Trong khi làm lễ, có một toán lính đứng hồng súng và nhân dân đến xem rất đông. Suốt ngày hôm ấy trên hai ngọn tháp nhà thờ cũng dựng hai cây cờ thâm. Còn trong thành-phố các nhà đều đóng cửa treo cờ trắng để tang.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lễ thành-phục của đình thần. — Lễ thành-phục đã định vào hồi 3 giờ chiều ngày mồng một tháng mười ta là ngày 16 novembre 1925, khởi sành tại điện Cần-thành trong Đại nội.

Cách chế-phục và tang hạn của đình-thần văn-võ bá-quan, chỉ-nh-phủ Nam triều và các quan-viên tòng-sự chánh-phó Bảo-hộ đã được thọ hàm-phẩm Nam triều thấy đều chịu tang-phục một lệ giống nhau.

Tang-hạn và tang-phục kể ra như sau này:

1° Các quan chức-đang (ân-quan) chịu tang 15 tháng phải bịt khăn vải to trắng, áo gai-lĩnh (áo rộng vải to trắng sổ-rồn, lộn sống ra, không có phụ bản)

2° Các quan tử, ngũ, lục phẩm (tòng-cước, thuộc-viết) để chế 12 tháng, bịt khăn vải to trắng, áo quả-trị trắng, (áo rộng vải to trắng may như thường, không sổ tròn, không lộn sống).

3° Từ tòi-phẩm trở xuống chịu tang 9 tháng, bịt khăn vải to trắng, áo quang-trị-đen (áo rộng khổ vải đen hoặc lương, xuyến bay hàng đen khoang bông, may như thường)

4° Áo trong cả các phẩm trật là áo đen hẹp hàng-chỉ cũng được, không nên bận áo lụa mũi.

5° Vợ các quan cũng theo như các ông mà chịu tang. Các bà mệnh-phụ mới được vào Nội-thành-lễ, còn vợ các quan tòi-phẩm trở xuống thời thiết vào thờ ở nhà mà chịu phục.

6° Lễ thành-phục định ngày mồng một tháng mười ta (ngày 1er Novembre 1925), khi 3 giờ chiều. Ai vào lễ thì lễ thời xuân áo phải tuân theo lệ đã kể trên. Khăn bịt trước từ nhà mà đến; con áo-tộc thời vào Nội, vụ xe mặc rồi đi vào lễ.

7 Các quan từ lục phẩm trở lên thì tại sân lạy Cần-thành, từ thất-phẩm trở xuống lạy ở ngoài cửa nhật tinh, Nguyệt-anh, ai cũng phải vào cửa Hiển-nhân.

Cất đám đức bà Phước lâm Công-chúa. — Hồi 7 giờ sáng hôm 12 Novembre đã cất đám đức bà Phước-lâm Công chúa, an-táng tại làng An-cựu xóm Tứ-lây.

Lễ tang nầy đưa đến rất trọng thể, lễ thân-tích đi đưa rất đông.

Đức-bà khi sanh-tiền rất có đức hạnh, đến khi thọ chung và khi lễng-táng đã hưởng được chữ hoàn phúc hoàn-danh.

Việc Nam-kỳ

TRÀ-VINH

Nạn ô tô — Ngày 20 octobre, cái xe hơi hiệu Renaul, 9 chỗ ngồi của Nguyễn-văn-Nam làm chủ và tên Lê-văn-Huỉ làm sốp phơ vốn là xe đò. Lối 4 giờ chiều ở Trà-cú phát chạy về Trà vinh, xe đầy vập mà còn rước thêm bộ hành dọc đường. Bởi chật chỗ quá, cho nên một người hành khách liều mạng chịu đeo đằng mũi xe ngồi dựa cái vè.

Chạy lối nửa đường bị nặng quá nỗa nước sôi lung xịt nước sôi ra tên ngồi cận đó ngồi hoảng hồn nhảy tạt xuống. Cũng là vạ cũng có ý nhảy ra lề đường chớ chẳng không. Nhưng mà mất trớn xe chạy rất lẹ, cho nên phải bai va lại trước bị cán đầu chết tươi. Khi càng cái xe vẫn lên muốn lật làm cho hành khách va đụng nhau.

Một người ngồi trước bị trọng bịnh, nay ở nhà thương, tên chết bị mổ, còn tên Huế vô ở ở nhà ngồi có lẽ khỏi ăn tết năm nay.

Lại mình liều mạng đi như vậy, chết cũng đáng. Mà cũng tại sốp-phơ và công-tờ-rơ dám chở, nên mới có rủi-ro đường ấy.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay bị kém huyết sinh ra rao phải làm cho hay ho vật uống thuốc nầy rất dễ, vì có mùi thơm. Không có lạm giọng bao giờ!

Bài thuốc nầy có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

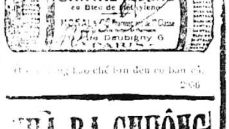
MAI BỘ 1$10

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu là một bệnh rất hay công kiết, chữa khó khăn. Không khéo thì nó hóa ra một thứ bệnh mãn tính hình kém ngoài-tiết, phiền lắm, nặng một cái là hoặc ở đường sinh-dục. Người bị lậu đã thành kem thì trong mình đã có độc. Lúc tiểu-tiện thấy đỏ đau, hoặc có đau đau ngang, đi cũng đau ngón cũng, chỉ cho nhất là khi ngủ dậy và thì tai khó tiểu nữa. Khi đi tiểu tiện mà cố rặn thì ra một thứ phân hồng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại đính một tí máu. Sự đó là thường bởi muốn đi tiểu tiện qua hoa sinh ra thế.

Cái chứng bệnh ấy có thể chuyển sang lệnh nặng lên nỗi ốm yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bệnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa là rất là dễ. Ấy cũng là nhờ có thứ thuốc Santal Monal có làm cho khỏi hẳn phải bệnh lậu kinh, hay nhưng chứng bệnh khác nữa trong khi dùng thuốc Santal Monal nó làm cho nước tiểu thanh ra xanh, và có nhiều tinh chất trong ra rất lợi, lần xuống nước hoa để rửa những tỳ thận ở tang-quang, như thế lệnh lậu tức thì khỏi hẳn và không sợ bệnh gì sinh ra được nữa.

Vậy thì khi mới mắc bệnh lậu phải nên dùng ngay thuốc Santal Monal.

Có bán tại các hiệu thuốc tây và hiệu có.

206

TRÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, gầy yếu, nhất là "con gái" mới khỏi, những người bị ngã nước mới nên dùng thuốc:

Sirop de fer MONTES

Trước mỗi bữa cơm chính ống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ nào độ đầu xuân thì uống được, il lâu thì nhạt nhẽo. Dẫy là hạng chè gia lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 16, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

Trị bệnh đau xương và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu-tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cội gốc đều do trong thân thể nhiều chất acides uriques mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thần-kỉ không được mệt mỏi. Thuốc ấy làm cho mất những chất độc ở [illegible] và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc [illegible] các bệnh nhiều khi không hiểi gốc ở [illegible] mà bị thay là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không sợ gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người dễ chịu, và lợi mãi cho chúng. Các thứ thuốc Foster bán tại số 9, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

C. J. BONNET

là hiệu to lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐỔ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá: **1$25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . .* Giá: **1$25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: **1$30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá: 1$25*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, thực thời, xin trả lời ngay.

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . . . 0$95

Nước hoa Pompéia. . . . 0.95

Nước gội đầu Pompéia . 0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul Bert, Hanoi

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không, để giải khát và tiêu-thực.

Bán ngay ở L'U.C.I.A. Haiphong và các chi-điếm

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LABORATOIRE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHU VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc nầy hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đều đều công hiệu không có thuốc nào sánh bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho trẻ con lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ăn, thuốc đi lấy làm hay và thì giờ ai không dễn quên đừng.

Ai ai đừng bỏ công đừng, nhưng là người bịnh nào chưa dùng thì hãy lo mua. Thuốc đã trị bịnh sau nầy: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, hễ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho nóng mạn tóc ngực, rét ban cua lưỡi trắng, trẻ trong tỉ vì sốc bịnh đã cho dùng nhiều uy thuốc QUINA LAROCHE dùng.

Con nít huyết suy và con gái mới đang lớn con gì đến bị kế khi lên sinh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Không người nào ở xứ hay có thấy rét cũng rằng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trở hết mà thôi còn lợi ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm được lực, ăn uống ngon có thứng vì chẳng làm kém thuốc đó rằng: Nước nọc thuốc của thiên thần chế ra (Liquide de Judas) có tục ngữ của người Tàu cho những uy thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Tờ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng sẽ vạn giấy chứng và thư sẽm ơn của mấy người bịnh ra có các giấy nầy các quan lương y khảo xong lắm là.

Bởi vậy thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc thêm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Nước QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly cà bàn thoa chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cơ rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót sắng trước cơ nổi giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì nhà nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris